

Τάσεις και προκλήσεις για το σύστημα εκπαίδευσης στην Ελλάδα

Νίκος Βέττας
Γενικός Διευθυντής,
Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)
Καθηγητής Οικονομικών,
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
nvettas@auer.gr

*To εκπαιδευτικό σύστημα και η οικονομία:
Η δόμηση του ανθρώπινου κεφαλαίου στην Ελλάδα*
ΙΟΒΕ – World Bank conference
Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2019

Σειρά πρόσφατων μελετών του ΙΟΒΕ για την εκπαίδευση

Τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα: Επιπτώσεις της κρίσης και προκλήσεις (Ιούλιος 2017)

Εκπαίδευση και αγορά εργασίας στην Ελλάδα:
Επιπτώσεις της κρίσης και προκλήσεις (Ιούλιος 2018)

Δημογραφικές μεταβολές και εκπαίδευση στην Ελλάδα
(Δεκέμβριος 2018)

Δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση της εκπαίδευσης στην Ελλάδα (2019)

Πρόσβαση των νέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση:
Επιπτώσεις της κρίσης και κοινωνικές ανισότητες (2019)

Κρίσιμος ο ρόλος του εκπαιδευτικού συστήματος για την πορεία ανασυγκρότησης της ελληνικής οικονομίας και την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων στη χώρα

Σειρά πρόσφατων μελετών IOBE για την εκπαίδευση

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΙΟΒΕ | Ερευνητική Δραστηριότητα | Δημοσιότητα | Γραφείο Τύπου | Σωματείο Υποστηρικτών | Επικοινωνία

Ερευνητική Δραστηριότητα

Εκπαίδευση και Οικονομία

Η εκπαίδευση, πέρα από την καθαυτό αξία της, είναι κρίσιμης σημασίας και για τις προοπτικές μιας οικονομίας. Οι υποχρεωτικές βαθμίδες εκπαίδευσης κτίζουν τις βάσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων στον εργατικό δυναμικό. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση προσδιορίζει τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού που συμμετέχει στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και εφαρμογών. Η δια βίου εκπαίδευση συνεισφέρει στην περαιτέρω ανάπτυξη και προσαρμογή των δεξιοτήτων των εργαζομένων καθώς εξελίσσονται η τεχνολογία και οι ανάγκες στην οικονομία.

Παράλληλα, οι ευρύτερες συνθήκες στην οικονομία επηρέάζουν σημαντικά τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος. Η ελληνική κρίση, η δημοσιονομική προσαρμογή που ακολούθησε, η σημαντική μείωση του ΑΕΠ της χώρας, οι αλλαγές στη δομή της απασχόλησης και η ούξεση της ανεργίας, ιδιαίτερα των νέων, έχουν σημαντικές επιπτώσεις για τη χρηματοδότηση του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και για τη διασύνδεσή του με την αγορά εργασίας. Η αυξανόμενη φυγή στο εξωτερικό προσωπικού και αποφύγοντας της ανώτατης εκπαίδευσης («διαρροή εγκεφάλων») στέρεψε από τη χώρα πολύτιμο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Επομένως, η ανάλυση της αμφιδρομής σχέσης της εκπαίδευσης και της υπόλοιπης οικονομίας στην Ελλάδα, έχει ιδιαίτερη σημασία ως βάση και για την αναζήτηση επιλογών πολιτικής για την ανάπτυξη της χώρας. Το σύστημα εκπαίδευσης όπως στηρίζεται σε καθοριστικά τη νέα δομή της ελληνικής οικονομίας μετά την κρίση. Η ορθή θεσμική αναδιοργάνωση του συστήματος και η στενότερη διασύνδεσή του με την οικονομία και την αγορά εργασίας, είναι προϋποθέσεις για την οικοδόμηση ενός νέου παραγωγικού υποδειγμάτος που θα βασίζεται στην καινοτομία και την εξωστρέφεια.

Σε αυτό το πλαίσιο, το IOBE εξετάζει: α) τα κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εκπαίδευσης στην Ελλάδα και την εξέλιξη τους, με αναφορά στο διεθνές πλαίσιο και σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, β) τις επιπτώσεις της κρίσης και της διαχείρισή της για το σύστημα εκπαίδευσης μετά το 2009, γ) τη διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την ανεργία των νέων επιστημόνων, δ) την ανάπτυξη της ψηφιακής και άλλων νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, και ε) τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής για το εκπαιδευτικό σύστημα.

- ⊖ **Εκπαιδευτικές ανισότητες στην Ελλάδα: Πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και επιπτώσεις της κρίσης (14/05/2019)**
- ⊖ **Εκπαίδευση στην Ελλάδα: Κρίση και εξέλιξη της δημόσιας και ιδιωτικής δασάνης (19/03/2019)**
- ⊖ **Κρίση, δημογραφικές μεταβολές και επιπτώσεις στην εκπαίδευση (17/12/2018)**
- ⊖ **Εκπαίδευση και αγορά εργασίας στην Ελλάδα: Επιπτώσεις της κρίσης και προκλήσεις (09/07/2018)**
- ⊖ **Τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα: Επιπτώσεις της κρίσης και προκλήσεις (05/07/2017)**

Επισημάνσεις IOBE:
Τα δεδομένα της Οικονομίας

Τριμηνιαία Έκθεση
Η Ελληνική Οικονομία

εγγραφείτε στο σωματείο
τώρα...
ΙΟΒΕ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΩΝ

Αναζήτηση Ερευνών

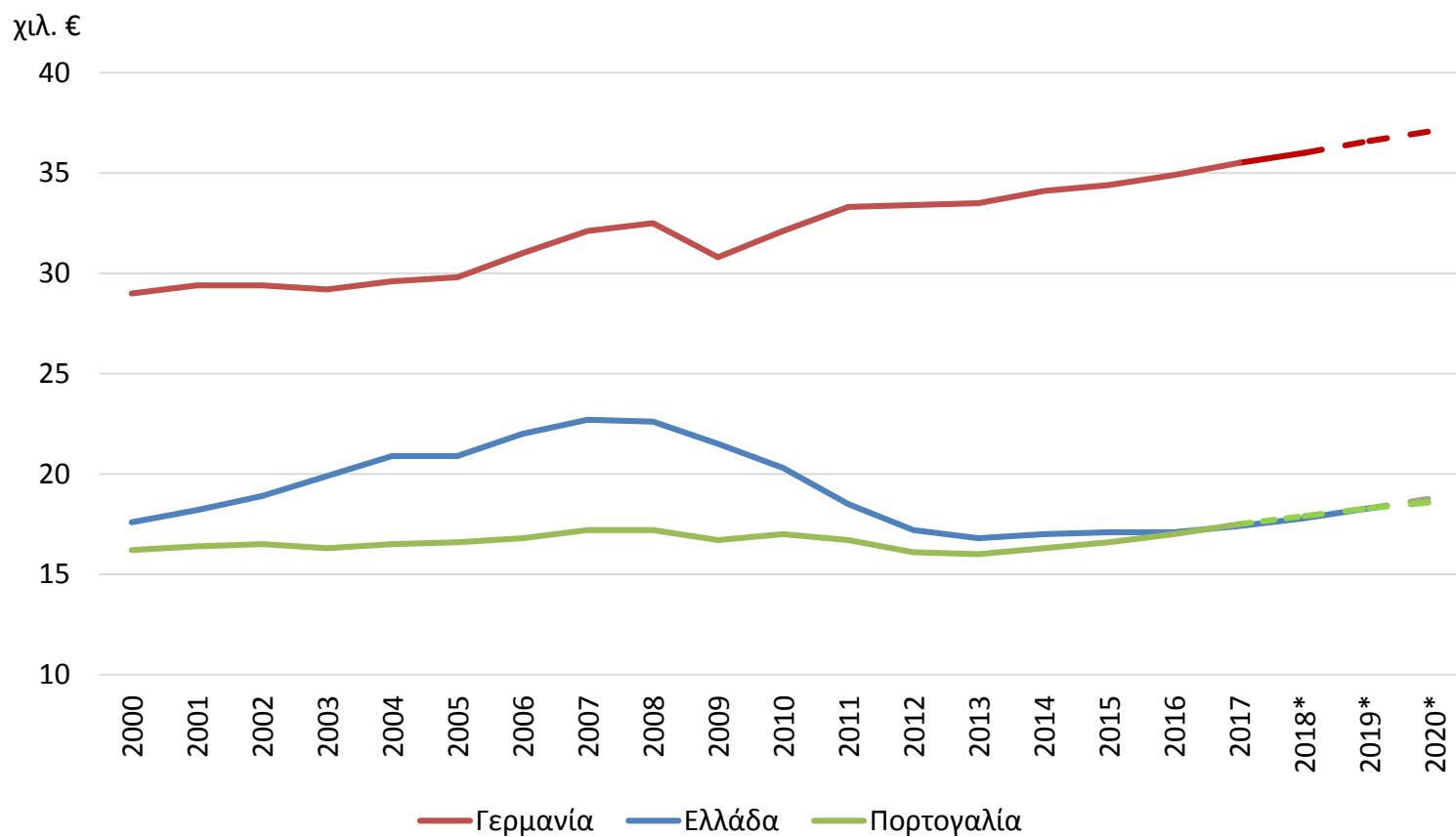
- - Κατηγορία
- - Έτος Δημοσίευσης

Οι μελέτες του IOBE είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.iobe.gr

Η κρίση

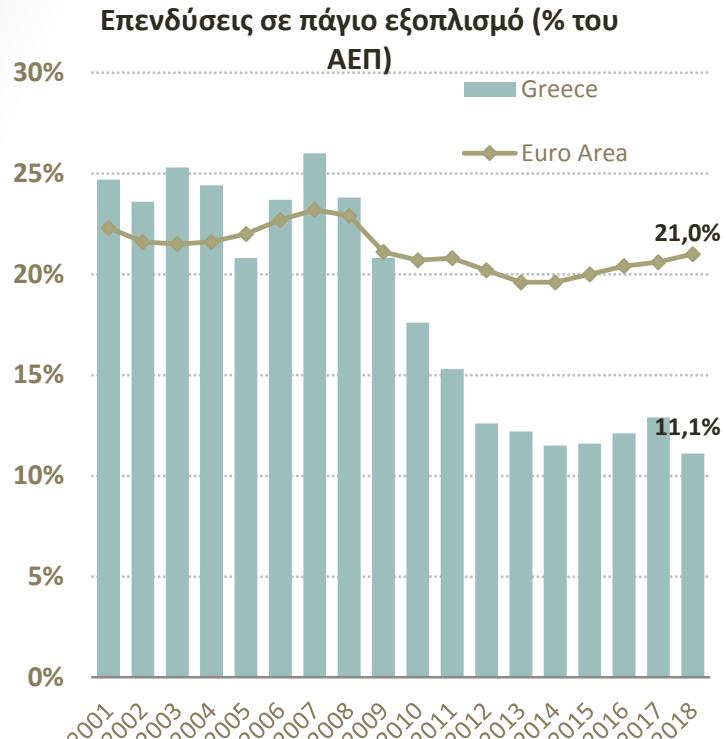
[4]

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ, σταθερές τιμές 2010

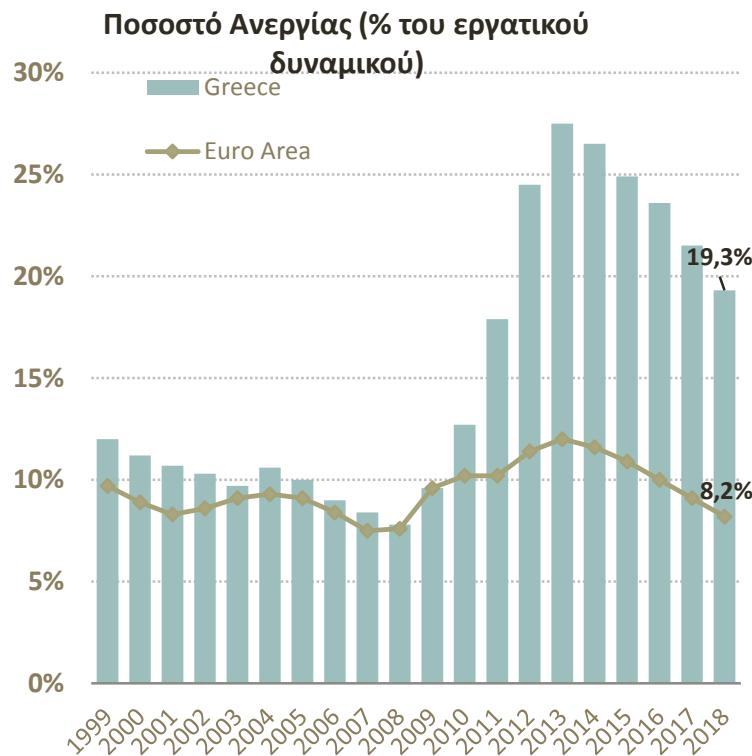

*Προβλέψεις
Πηγή: Ameco database, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εξαιρετικά χαμηλές επενδύσεις, εξαιρετικά υψηλή ανεργία

Πηγές: Eurostat/ELSTAT

Η ανεργία μειώθηκε, αλλά παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα

Η ελληνική οικονομία μετά τα προγράμματα

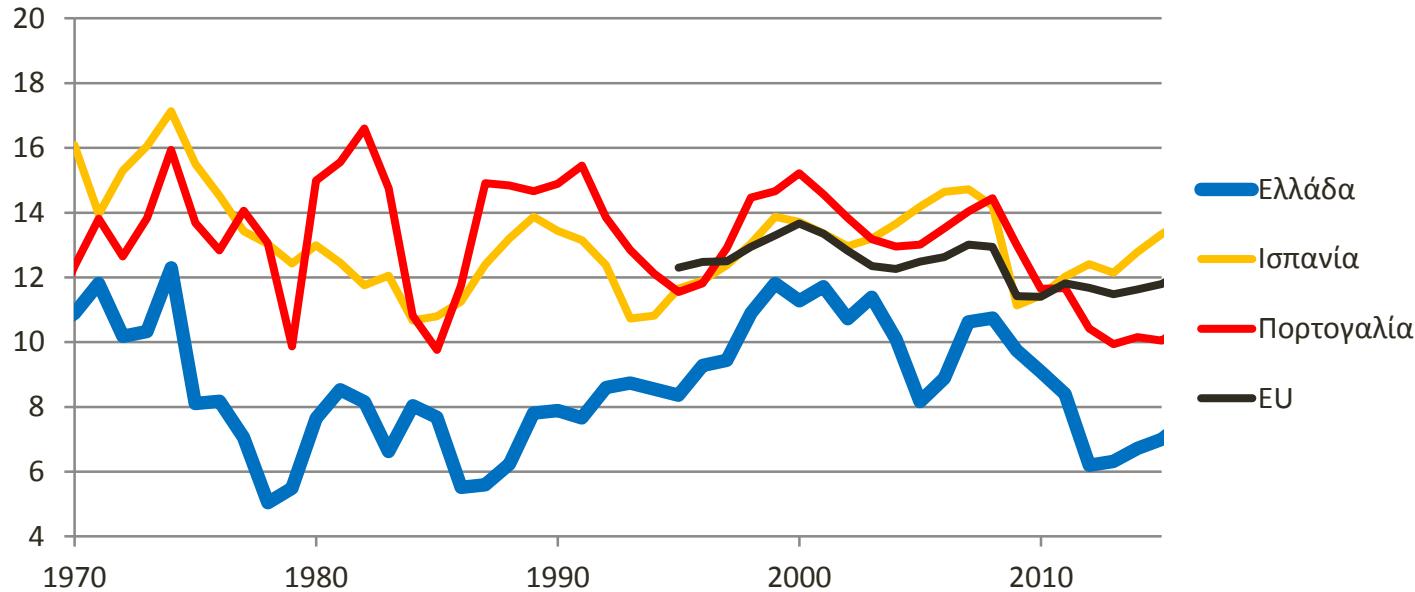
- Εξισορρόπηση εμπορικού ισοζυγίου
**Σε μεγάλο βαθμό μέσω συμπίεσης εισαγωγών.
Διατηρήσιμη;**
- Εξισορρόπηση δημοσιονομικού ισοζυγίου
**Η σύνθεση (φόρων, δαπανών, ασφαλιστικό) επιτρέπει
γρήγορη ανάπτυξη;**
- Βελτίωση ανταγωνιστικότητας
**Σχεδόν αποκλειστικά μέσω μείωσης του μοναδιαίου
κόστους εργασίας**
- Επιστροφή στην ανάπτυξη
Ασθενής, με χαμηλή δυναμική επενδύσεων

Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά

[8]

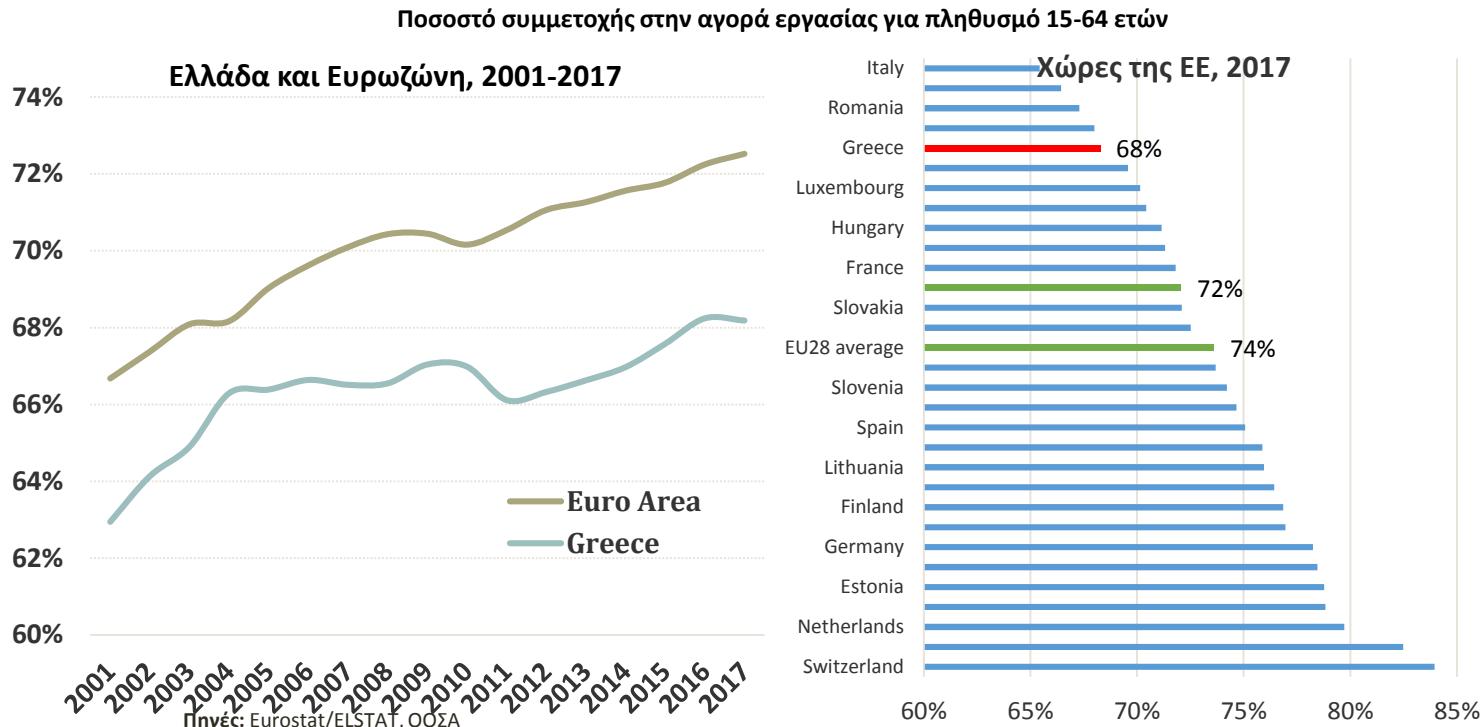
Οι εταιρικές επενδύσεις είναι διαχρονικά χαμηλές

Εταιρικές επενδύσεις ως % ΑΕΠ

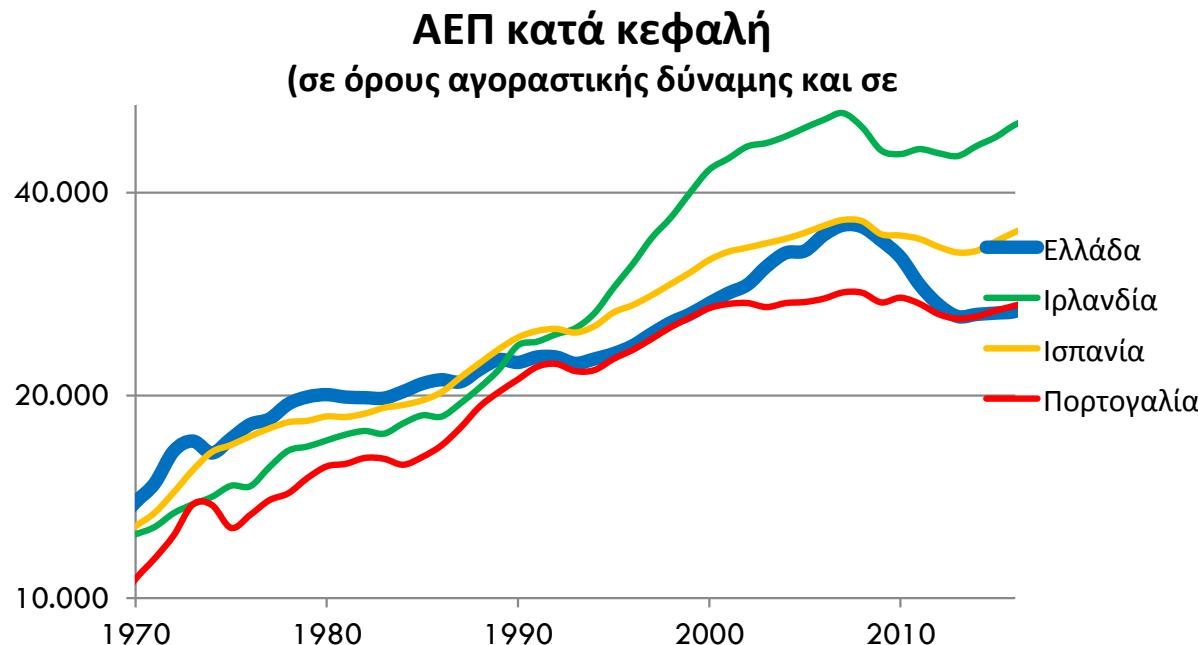
- Οι εταιρικές επενδύσεις αυξήθηκαν με την προσδοκία εισόδου και την είσοδο στο Ευρώ, αλλά μειώθηκαν εκ νέου με την κρίση.

Η συμμετοχή στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα είναι συστηματικά χαμηλή

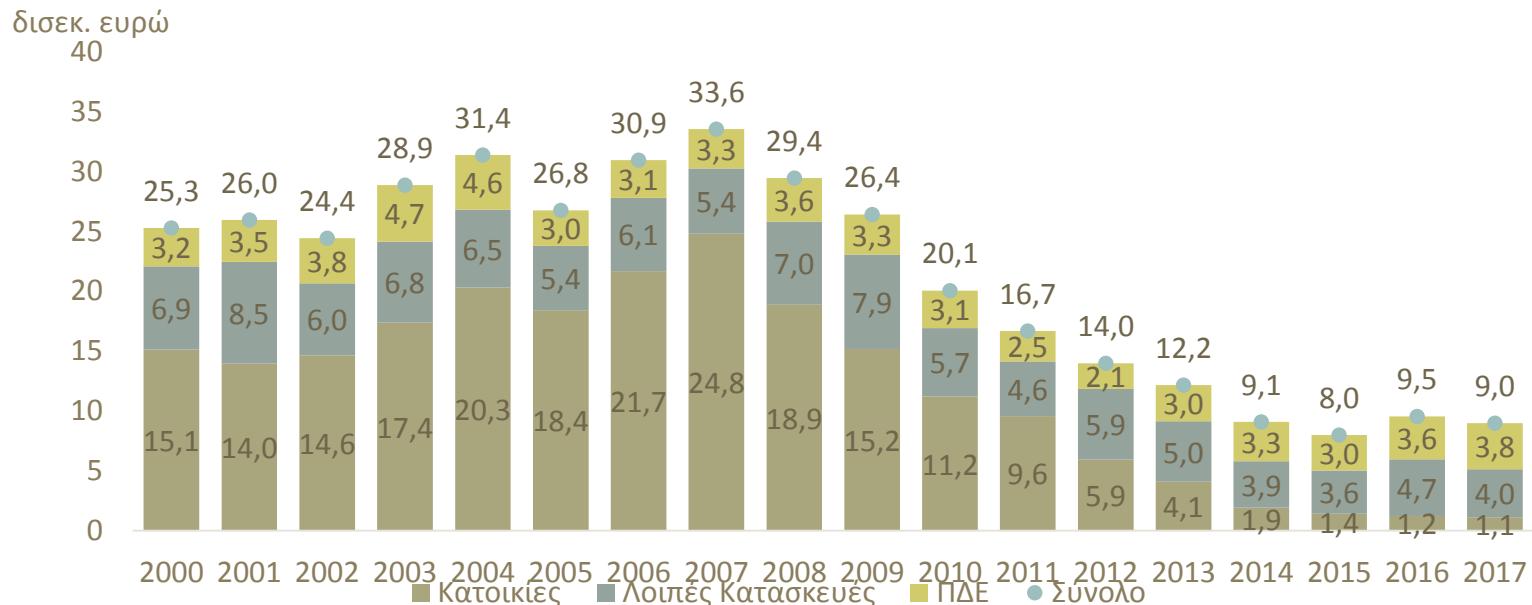
Το ποσοστό συμμετοχής είναι ιδιαίτερα χαμηλό στις γυναίκες (60%)
αλλά και στους νέους ενήλικες έως 25 ετών (25%)

ΑΕΠ

- Η Ελλάδα καθίσταται μια από τις φτωχότερες χώρες στην ΕΕ.
 - Από 14^η μεταξύ 28 χωρών το 1980, έπεισε σε 24^η το 2018.

Η συνολική επενδυτική δαπάνη για κατασκευαστικά έργα μειώθηκε από €33,6 δισ. το 2007 σε €9,0 δισ. το 2017 – βρίσκεται δηλαδή στο ¼ του επιπέδου του 2007

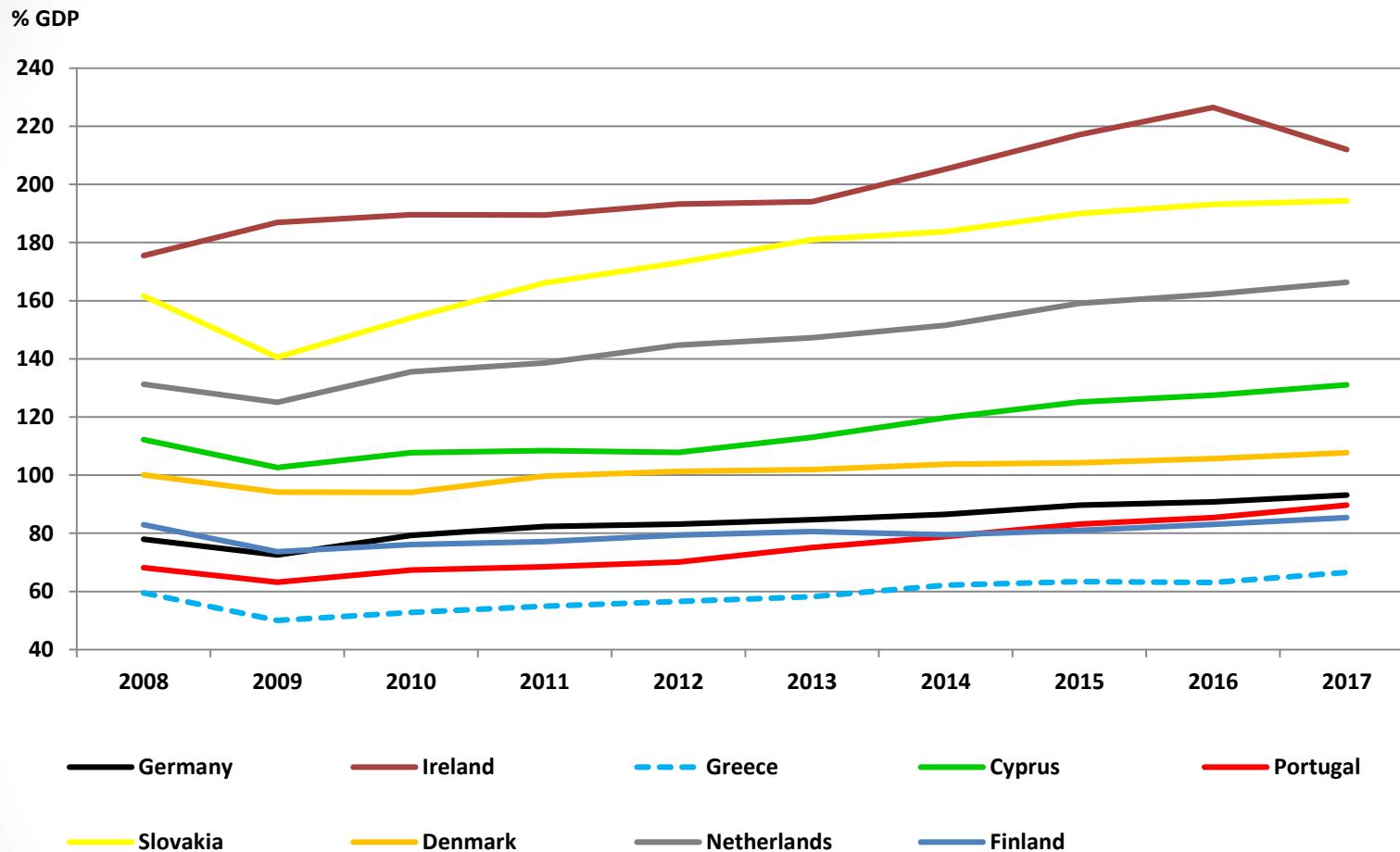

- Οι ετήσιες επενδύσεις σε κατοικίες υποχώρησαν κατά 95,4% και διαμορφώθηκαν το 2017 σε 1,1 δισ., έναντι €24,8 δισ. το 2007.
- Επομένως, σχεδόν το σύνολο της πτώσης των συνολικών επενδύσεων για κατασκευαστικά έργα οφείλεται στη συρρίκνωση των επενδύσεων σε κατοικίες

Πηγή: Eurostat, Εθνικοί Λογαριασμοί, Κρατικοί Προϋπολογισμοί και Απολογισμοί. *Τα ποσά του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ) αφορούν μόνο την κατασκευή και τη συντήρηση έργων και όχι τη συνολική δαπάνη του ΠΔΕ.

Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών

Μια κλειστή οικονομία

Source: Eurostat

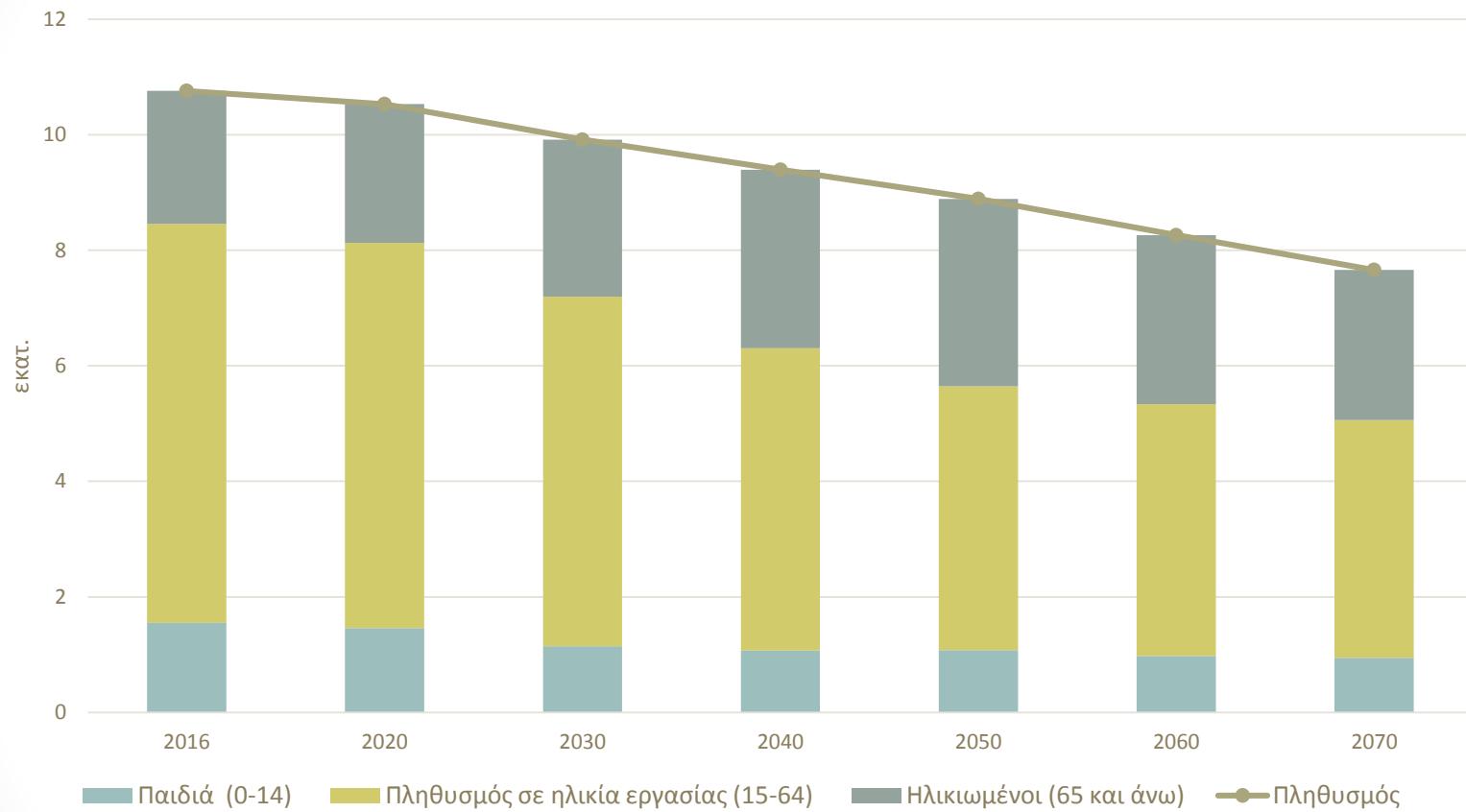
Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ

- Ελαφρά κάτω από 2% σήμερα
- Στόχος να ανέβει πάνω από 3%
- Όμως τα θεμελιώδη της οικονομίας σπρώχνουν προς 1%

Δημογραφικό

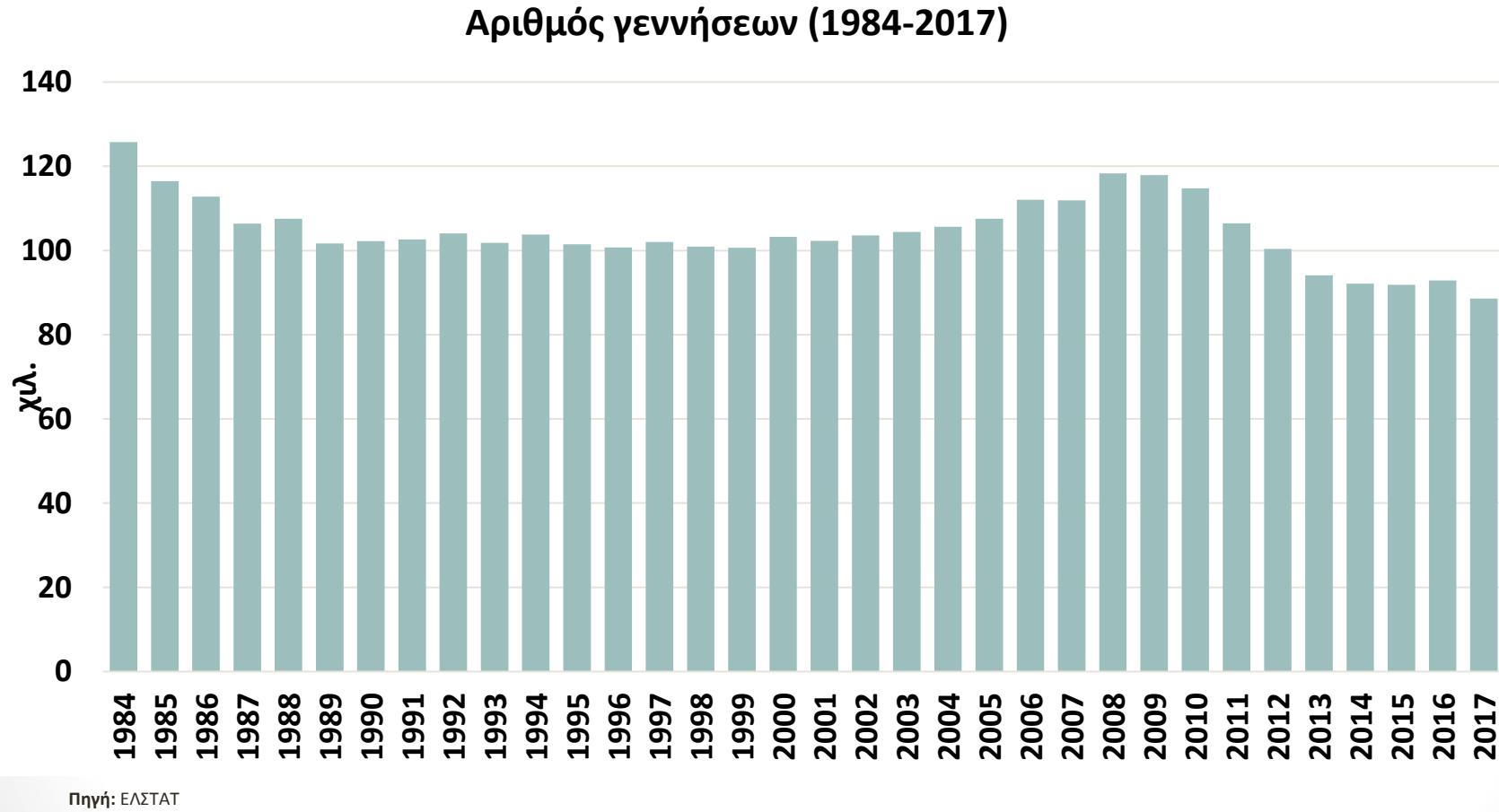
[15]

Ο πληθυσμός της Ελλάδος προβλέπεται να μειωθεί σημαντικά,
ενώ το μερίδιο ηλικιωμένων υπερτερεί σε σχέση με αυτό των παιδιών

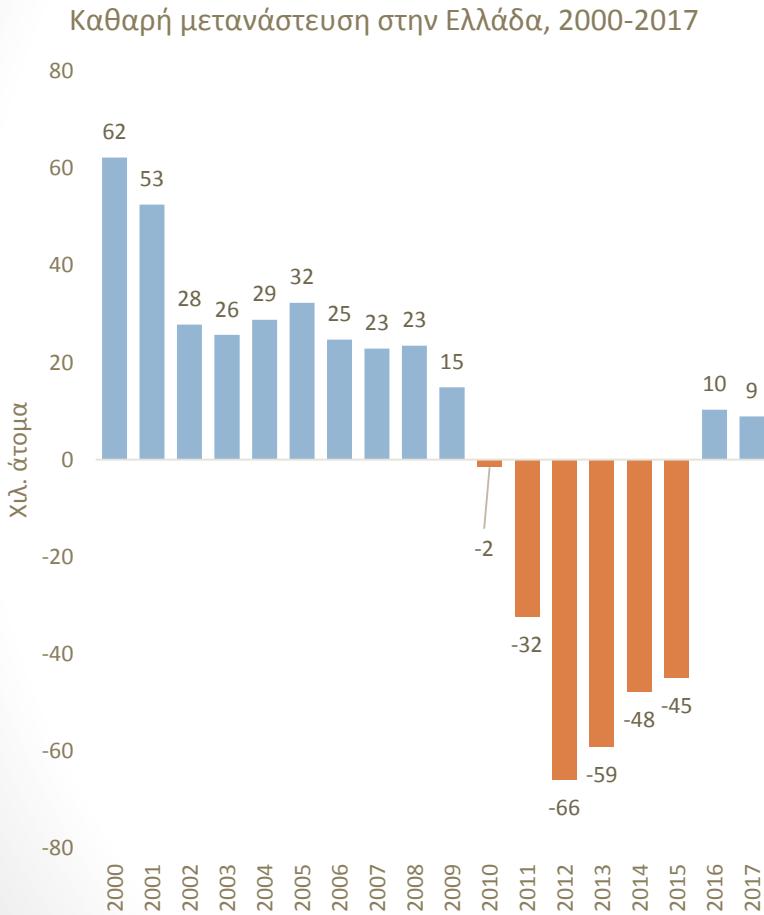
Πηγή: European Commission. EPC (AWG) 2018 projections

Σημαντική μείωση των γεννήσεων από το 2009 και μετά

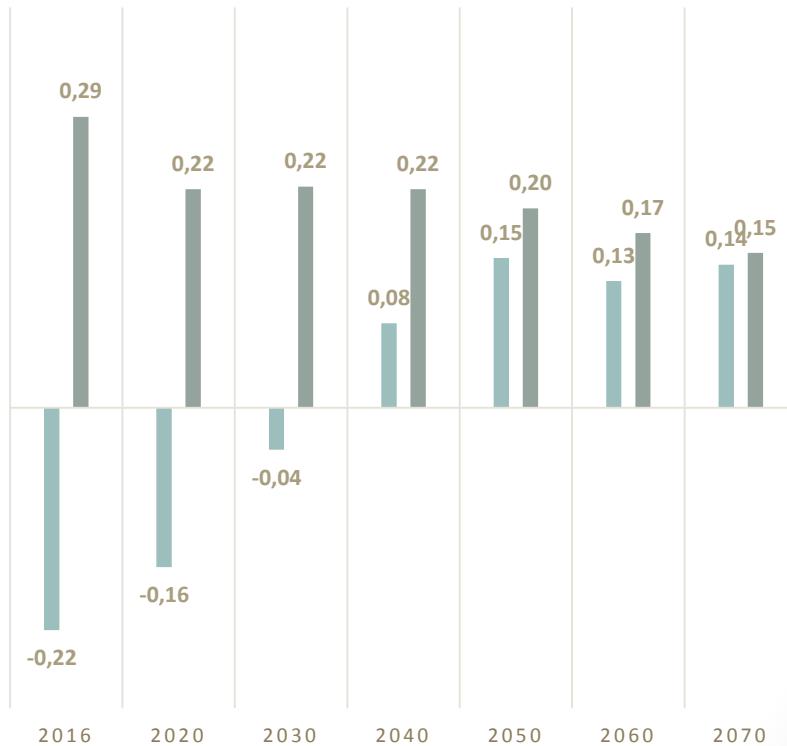
Μεταξύ 1989 και 2008 οι γεννήσεις αυξήθηκαν κατά 16,4% (+16,7 χιλ.) και το 2017 ο αριθμός τους μειώθηκε στις 88,6 χιλ. (-25,1% ή -29,8 χιλ. γεννήσεις συγκριτικά με το 2008)

Η καθαρή μετανάστευση παρουσίασε σημαντική πτώση κατά τη διάρκεια της κρίσης

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

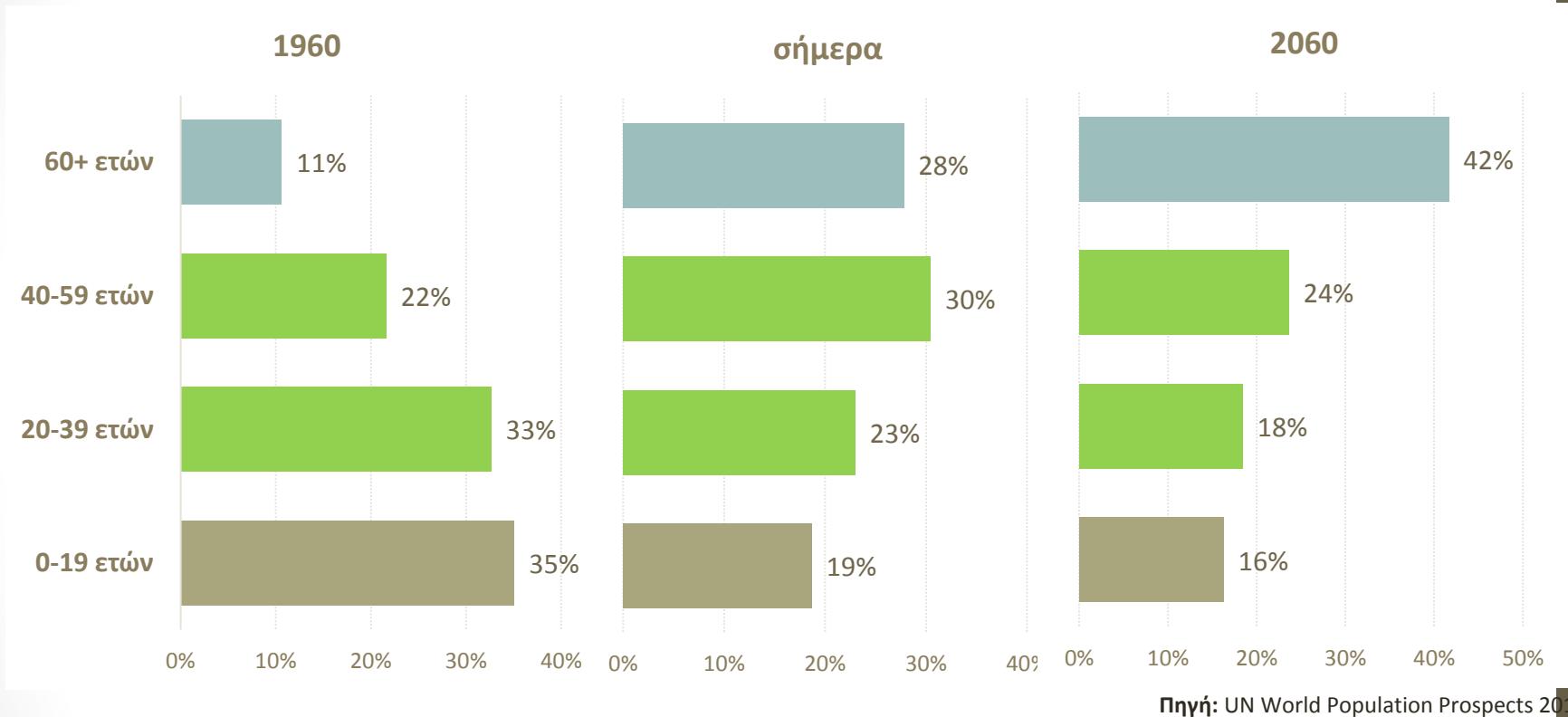
■ Καθαρή μετανάστευση % του πληθυσμού- GR
■ Καθαρή μετανάστευση % του πληθυσμού- EU28

Πηγή: European Commission. EPC (AWG) 2018 projections

Η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική πρόκληση

Κατανομή του πληθυσμού ανά ηλικία στην Ελλάδα

Κάθε 1 κάτοικος άνω των 65 ετών αντιστοιχεί σε:
10 κατοίκους παραγωγικής ηλικίας το 1960, 3 σήμερα και μόλις 1,5 το 2060
Σε έναν κόσμο που γερνάει, όλο και λιγότεροι «νεότεροι» χρηματοδοτούν δαπάνες διαβίωσης των διαρκώς πολυπληθέστερων «ηλικιωμένων»

Εκπαίδευση

[20]

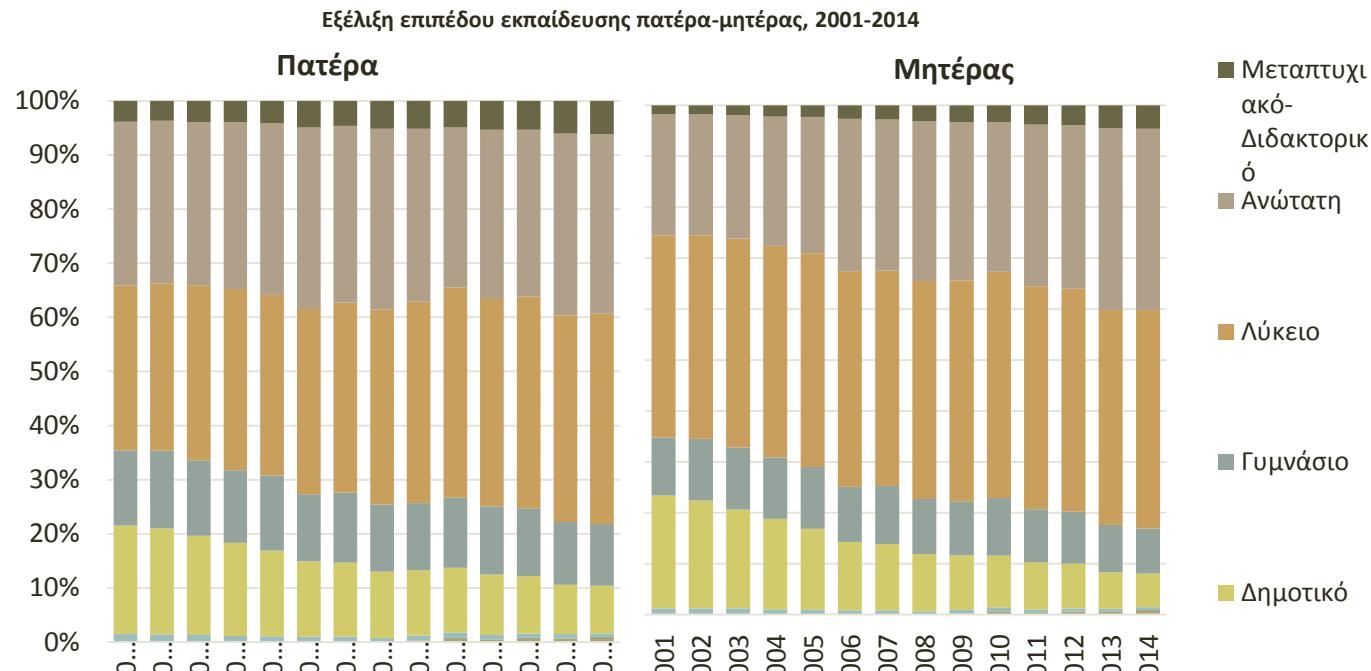
Εκπαίδευση – κεντρικά χαρακτηριστικά

- Διαχρονική σημαντική αύξηση επιπέδου εκπαίδευσης
- Ανοικτό σύστημα στην τριτοβάθμια
- Διαχρονικά χαμηλή και μειούμενη κατάταξη ως προς τις επιδόσεις
- Χαμηλή διασύνδεση με παραγωγή
- Ελάχιστη αυτονομία εκπαιδευτικών μονάδων
- Ασθενής κοινωνική κινητικότητα.

Εκπαίδευση και κρίση

- Εκτός προγραμμάτων
- Μείωση χρηματοδότησης
- Ευκαιρία αναδιάρθρωσης;
- Νέος προσανατολισμός και ανθρώπινο κεφάλαιο
- Εξορθολογισμός δαπάνης

**Διαχρονική τάση ανόδου του επιπέδου εκπαίδευσης του συνολικού πληθυσμού.
Παρά τις αυξομειώσεις η τάση δεν ανακόπτεται μετά την έναρξη της κρίσης.**

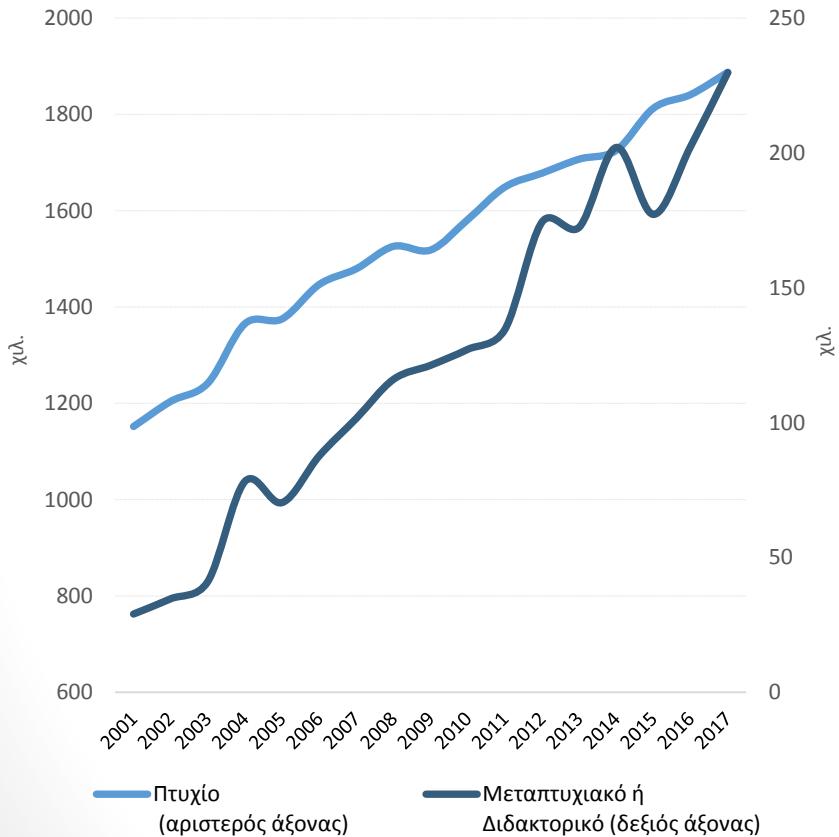

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ.

Μειώθηκαν τα ποσοστά φοιτητών με γονείς με εκπαίδευση στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο.
Αυξήθηκαν σημαντικά τα ποσοστά φοιτητών με γονείς αποφοίτους Λυκείου, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
και μεταπτυχιακού/διδακτορικού.

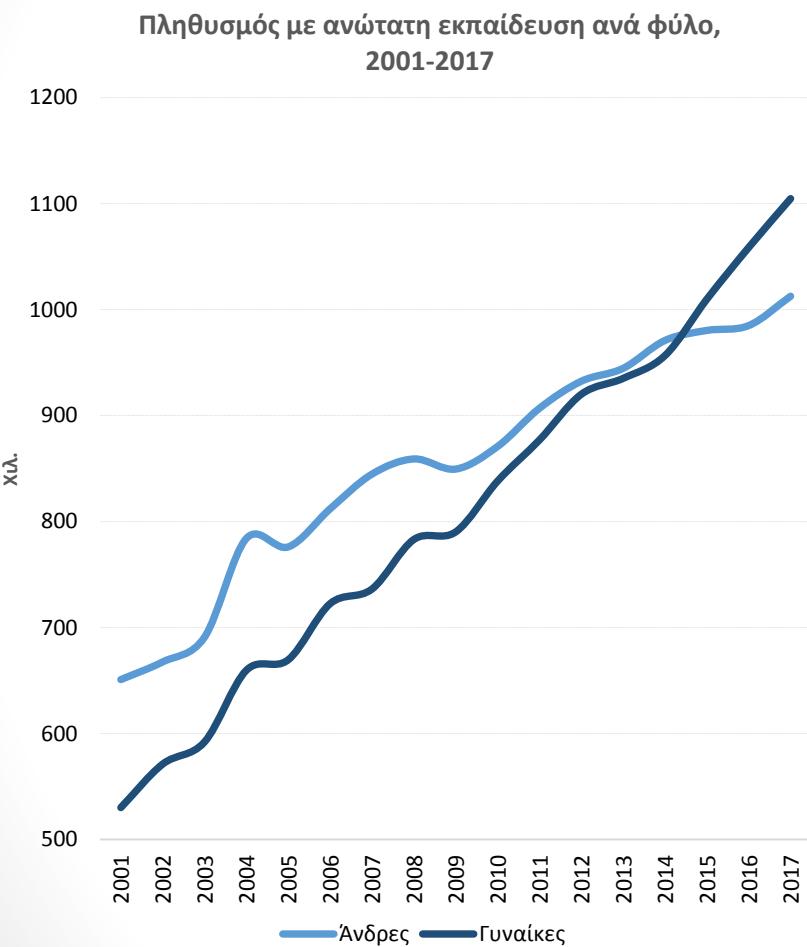
Τα άτομα με ανώτατη εκπαίδευση σχεδόν διπλασιάστηκαν σε σχέση με το 2000

Πληθυσμός με ανώτατη εκπαίδευση, 2001-2017

Αυξημένη ζήτηση και προσανατολισμός των νέων προς την ανώτατη εκπαίδευση, όπως και έμφαση από την πλευρά του κράτους με την ίδρυση νέων σχολών και ιδρυμάτων στη χώρα την περίοδο αυτή

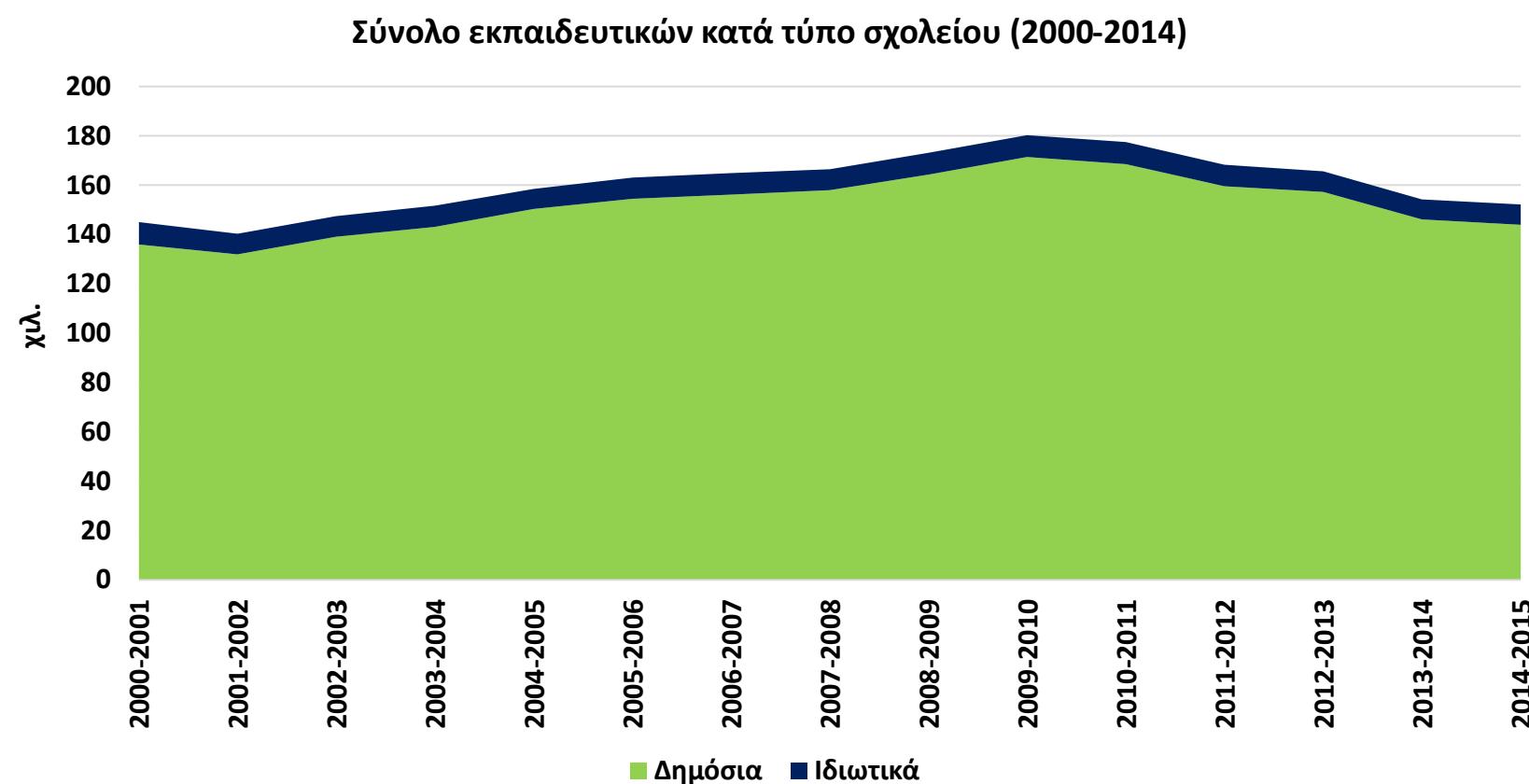
Η άνοδος αυτή ερμηνεύεται κυρίως από τον προσανατολισμό των γυναικών στην απόκτηση ανώτατης εκπαίδευσης

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Επεξεργασία στοιχείων: ΙΟΒΕ

- Το 2017 ο γυναικείος πληθυσμός με ανώτατη εκπαίδευση ανήλθε στα 1,1 εκατ. άτομα (992,6 χιλ. άτομα με πτυχίο και 112,1 χιλ. με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό)
 - Άνοδος κατά 40% σε σχέση με το 2009, ενώ υπερδιπλασιάστηκε συγκριτικά με τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας.
- Οι άνδρες με ανώτατη εκπαίδευση ανήλθαν στο 1,0 εκατ. (894,9 χιλ. άτομα με πτυχίο και 117,8 χιλ. άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό)
 - Αύξηση κατά 19% σε σχέση με τις αρχές της κρίσης και κατά 56% σε σχέση με το 2001

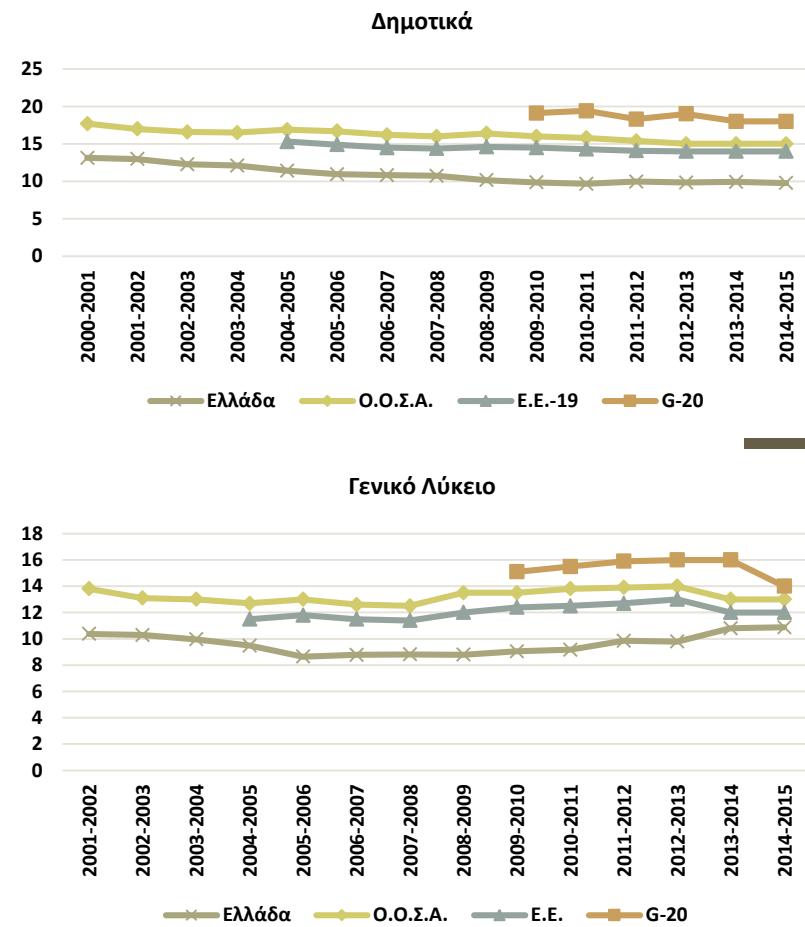
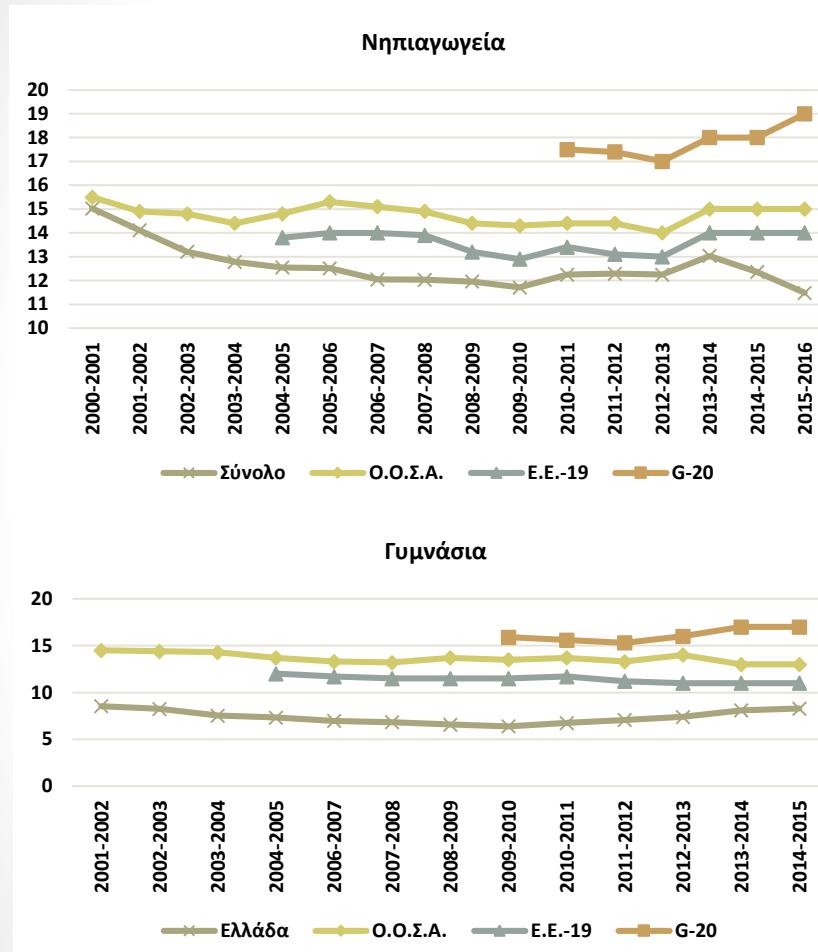
Σημαντική αύξηση του συνόλου του διδακτικού προσωπικού 2000-2010, μείωση έκτοτε

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Το σύνολο του διδακτικού προσωπικού της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από 145 χιλ. το 2000 αυξήθηκε στους 180,3 χιλ. το 2010 (+24,3%) και το 2015 περιορίστηκε στους 152,2 χιλ. (-15,6%)

Παρά την προσαρμογή, οι αναλογίες μαθητών-εκπαιδευτικών στην Ελλάδα είναι μικρότερες συγκριτικά με Ε.Ε., Ο.Ο.Σ.Α. και G-20

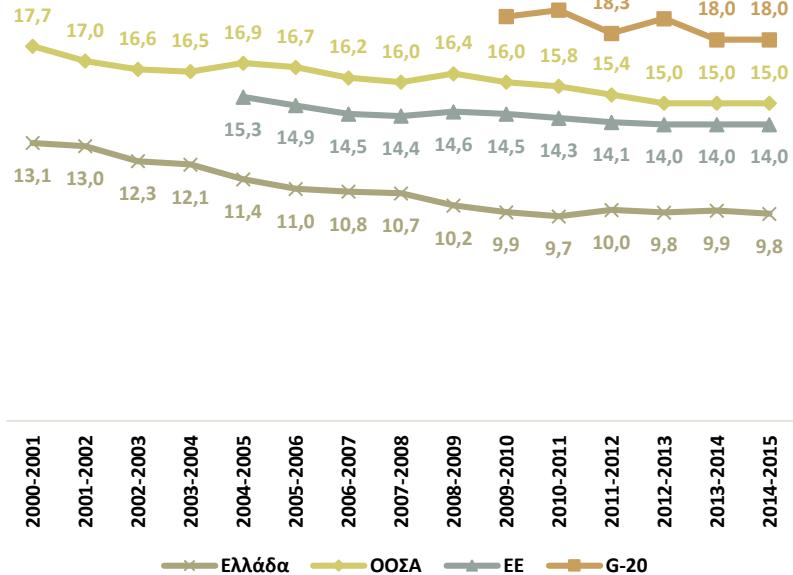

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Education at a Glance Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Σε όλες τις βαθμίδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ο λόγος μαθητές ανά εκπαιδευτικό παραμένει διαχρονικά ο χαμηλότερος

Οι μαθητές ανά εκπαιδευτικό στο δημοτικό είναι λιγότεροι σε όλες τις γεωγραφικές περιφέρειες σε σχέση με άλλες χώρες

Μαθητές ανά διδάσκοντα στο δημοτικό σχολείο σε Ελλάδα,
ΟΟΣΑ, ΕΕ και G-20

Μαθητές ανά διδάσκοντα στα δημοτικά
σχολεία ανά περιφέρεια, 2014-2015

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ και Education at a Glance (OECD), Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

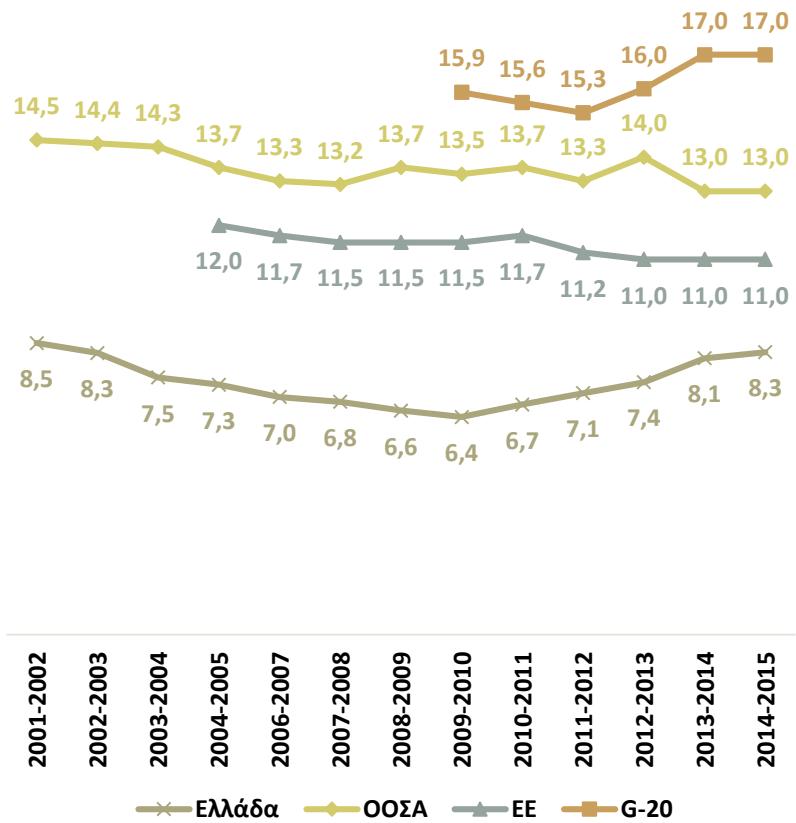
Σημείωση: Διαθεσιμότητα στοιχείων ΕΕ: 19 κράτη μέλη την περίοδο 2004-2008, 21 κράτη μέλη την περίοδο 2009-2013 και 22 κράτη μέλη την περίοδο 2014-2015. Τα έτη 2013 και 2014 οι δείκτες για ΟΟΣΑ, ΕΕ και G-20 περιλαμβάνουν τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

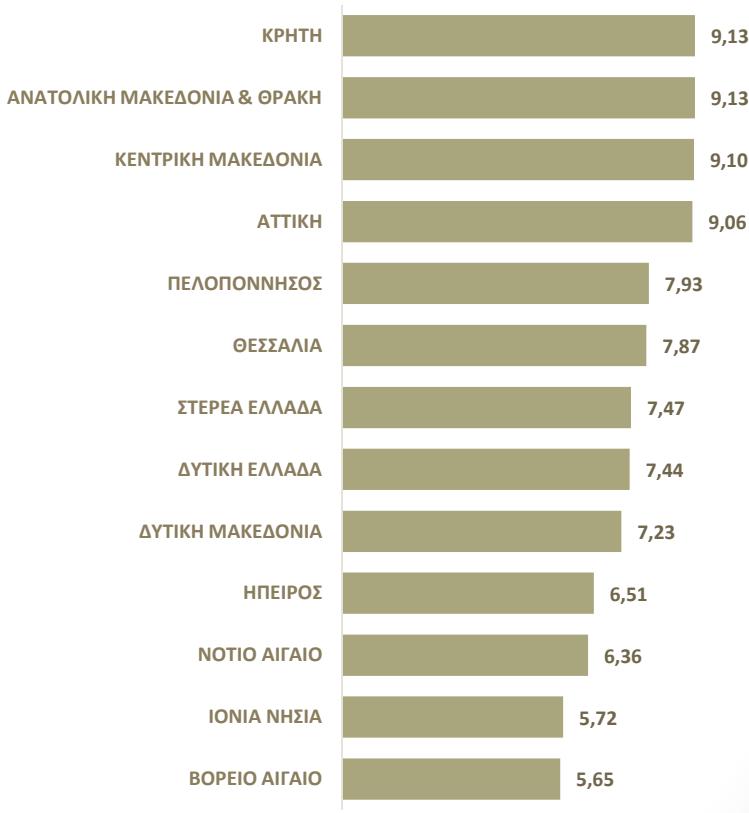
Ακόμα και στις περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ο αριθμός μαθητών ανά διδάσκοντα υπολείπεται σε σχέση με το εξωτερικό

Και στα γυμνάσια, ο αριθμός μαθητών ανά εκπαιδευτικό είναι σημαντικά χαμηλότερος στην Ελλάδα, ακόμα και στην Αττική

Μαθητές ανά εκπαιδευτικό στο γυμνάσιο σε Ελλάδα,
ΟΟΣΑ, ΕΕ και G-20

Μαθητές ανά εκπαιδευτικό στο γυμνάσιο, κατά περιφέρεια, 2014-2015

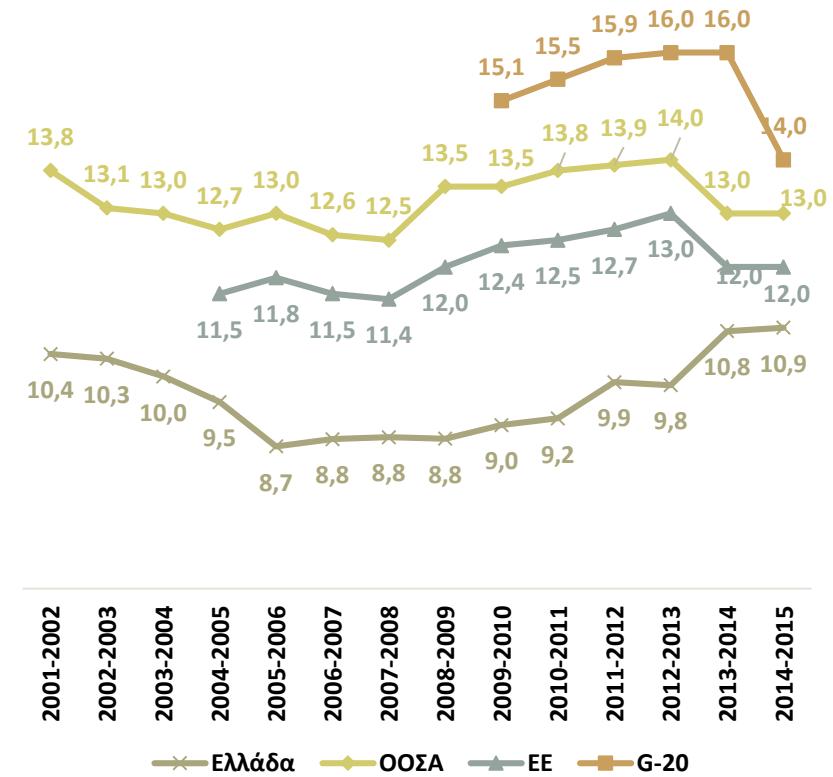
Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ και Education at a Glance (OECD), Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ

Σημειώσεις: Διαθεσμότητα στοιχείων ΕΕ: 19 κράτη μέλη την περίοδο 2004-2008, 21 κράτη μέλη την περίοδο 2009-2013 και 22 κράτη μέλη την περίοδο 2014-2015. Λείπουν δεδομένα για το σχολικό έτος 2005-2006, για την Ελλάδα

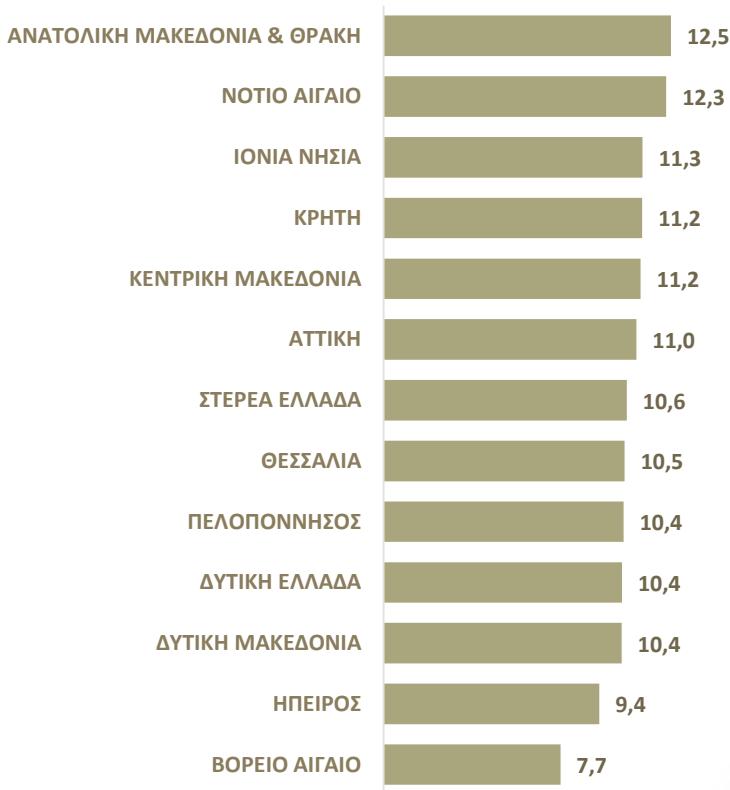
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στους 10,9 οι μαθητές γενικού λυκείου ανά διδάσκοντα στην Ελλάδα το 2015, έναντι 12,0 στην ΕΕ και 13,0 στον ΟΟΣΑ

Μαθητές γενικού λυκείου ανά διδάσκοντα

Μαθητές γενικού λυκείου ανά διδάσκοντα,
κατά περιφέρεια (2014-2015)

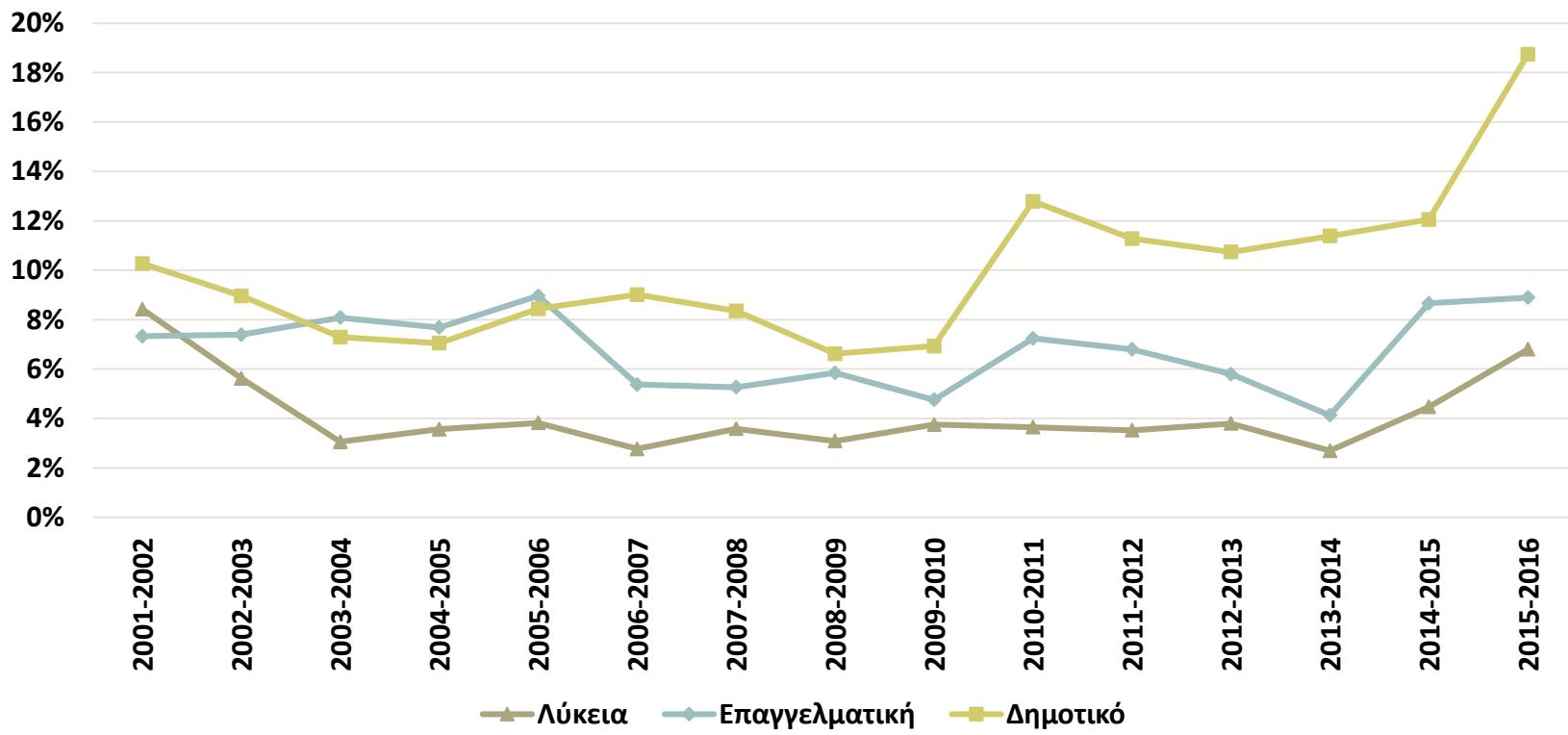
Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ και Education at a Glance (OECD), Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ

Σημειώσεις: Διατεισμότητα στοιχείων ΕΕ: 19 κράτη μέλη την περίοδο 2004-2008, 21 κράτη μέλη την περίοδο 2009-2013 και 22 κράτη μέλη την περίοδο 2014-2015. Ο δείκτης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Ο.Ο.Σ.Α. και το G-20 αφορά το σύνολο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: ΙΟΒΕ

Από την έναρξη της κρίσης, λόγω της διακοπής νέων προσλήψεων, η αναλογία μονίμων/αναπληρωτών μειώθηκε σημαντικά

Ποσοστό αναπληρωτών στο σύνολο των εκπαιδευτικών (2001-2015)

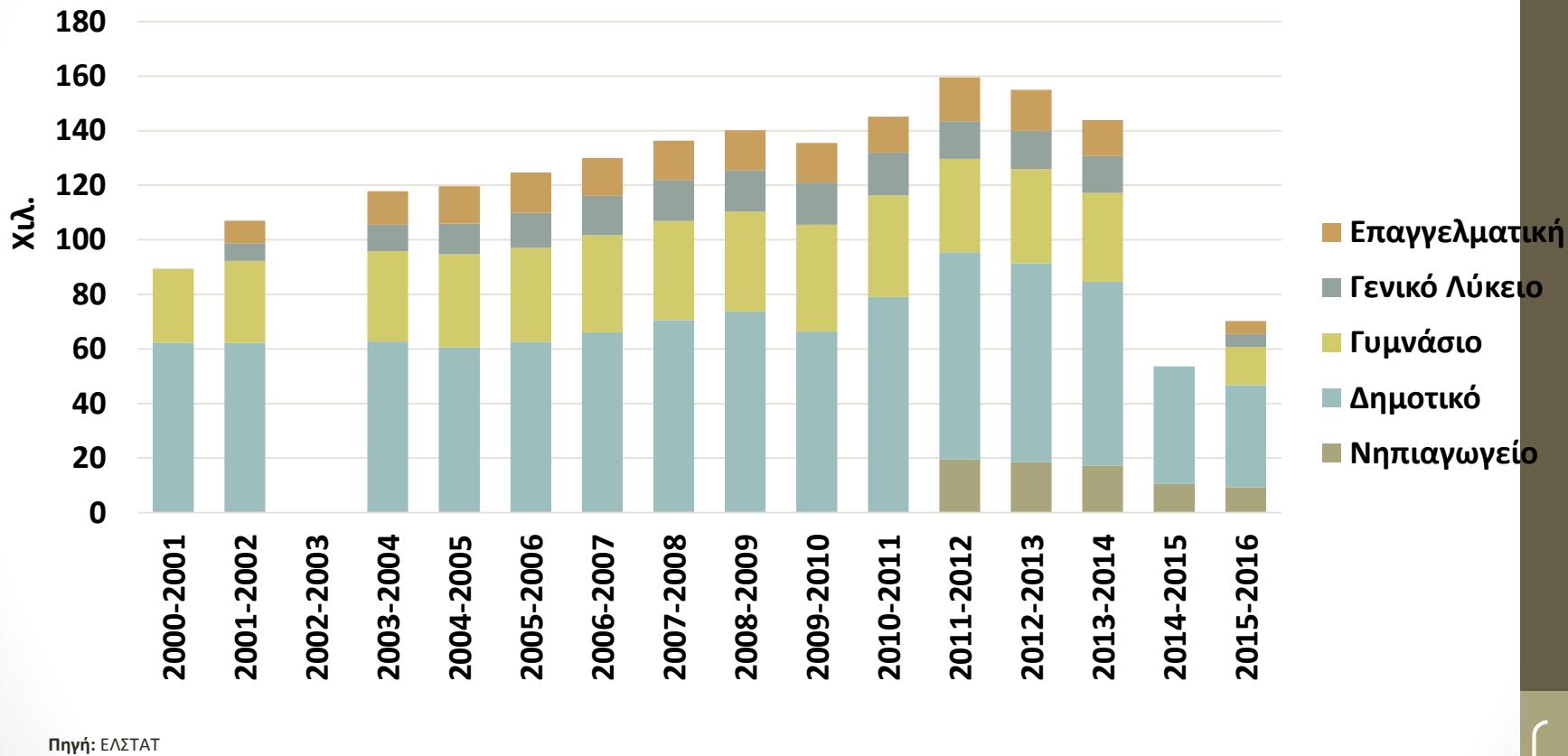

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: IOBE

Στα δημοτικά από 7% το 2004 και 6,6% το 2008 ανήλθε σε 18,7% το 2015
Στα Λύκεια από 3,1% το 2003 και 3,8% το 2009 ανήλθε σε 6,8% το 2015.
Στην Επαγγελματική Εκπαίδευση από 7,3% το 2001 και 4,8% το 2009 ανήλθε σε 8,9% το 2015

Μείωση του μαθητικού πληθυσμού, αφενός λόγω εξωτερικής μετανάστευση πρωτίστως αλλοδαπών μαθητών...

Παλιννοστούντες και αλλοδαποί μαθητές σε 1βαθμια και 2βαθμια εκπαίδευση (2000-2015)

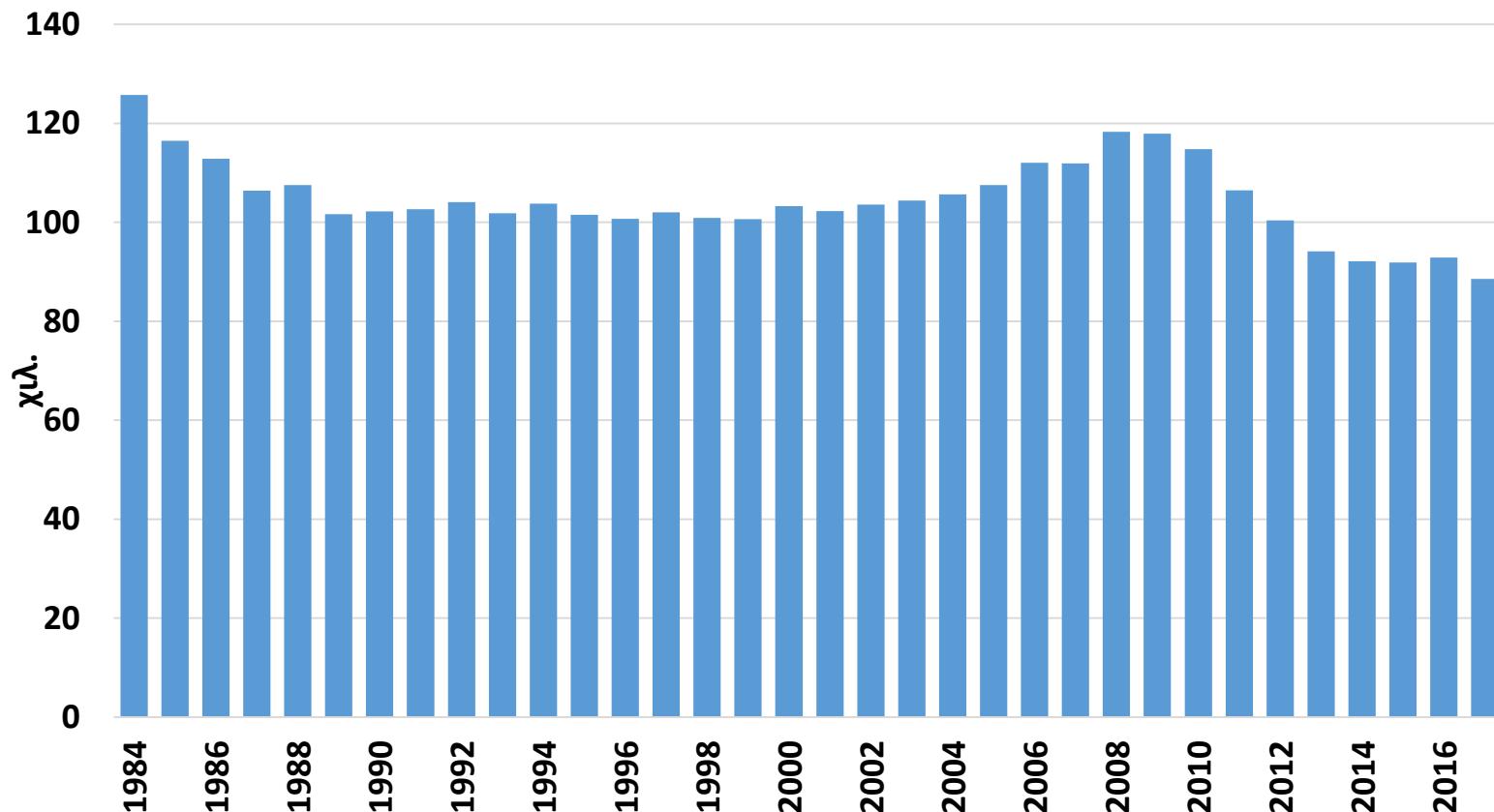

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Μεταξύ 2011 και 2015 ο αριθμός των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών μειώθηκε κατά 55,9% (από τους 159,5 χιλ. στους 70,3 χιλ.)

...και αφετέρου λόγω μείωσης των γεννήσεων

Αριθμός γεννήσεων (1984-2017)

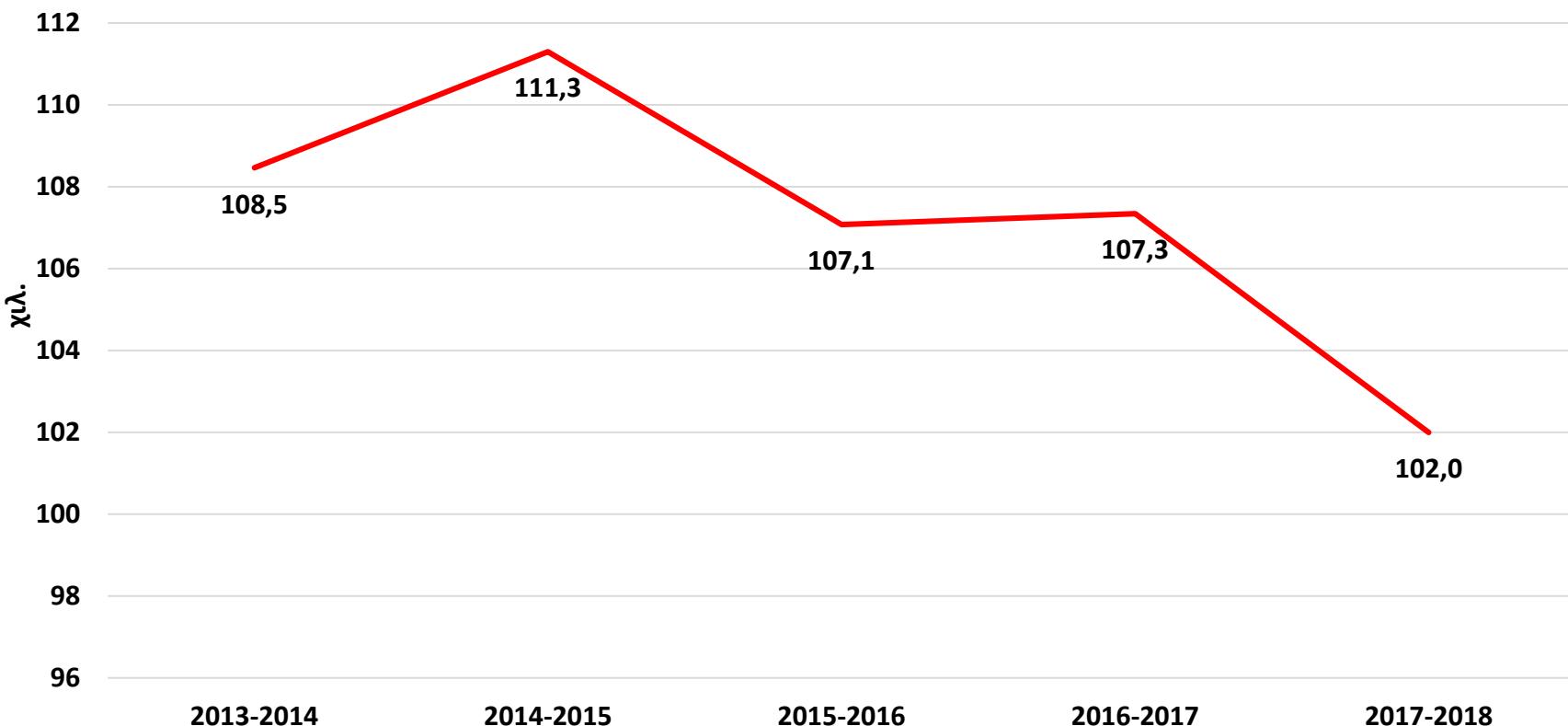
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

33

Μεταξύ 1989 και 2008 οι γεννήσεις αυξήθηκαν κατά 16,4% (+16,7 χιλ.) και το 2017 ο αριθμός τους μειώθηκε στις 88,6 χιλ. (-25,1% ή -29,8 χιλ. γεννήσεις συγκριτικά με το 2008)

Η μειωση των γεννήσεων έχει ήδη «εισαχθεί» στο Δημοτικό Σχολείο από το 2015

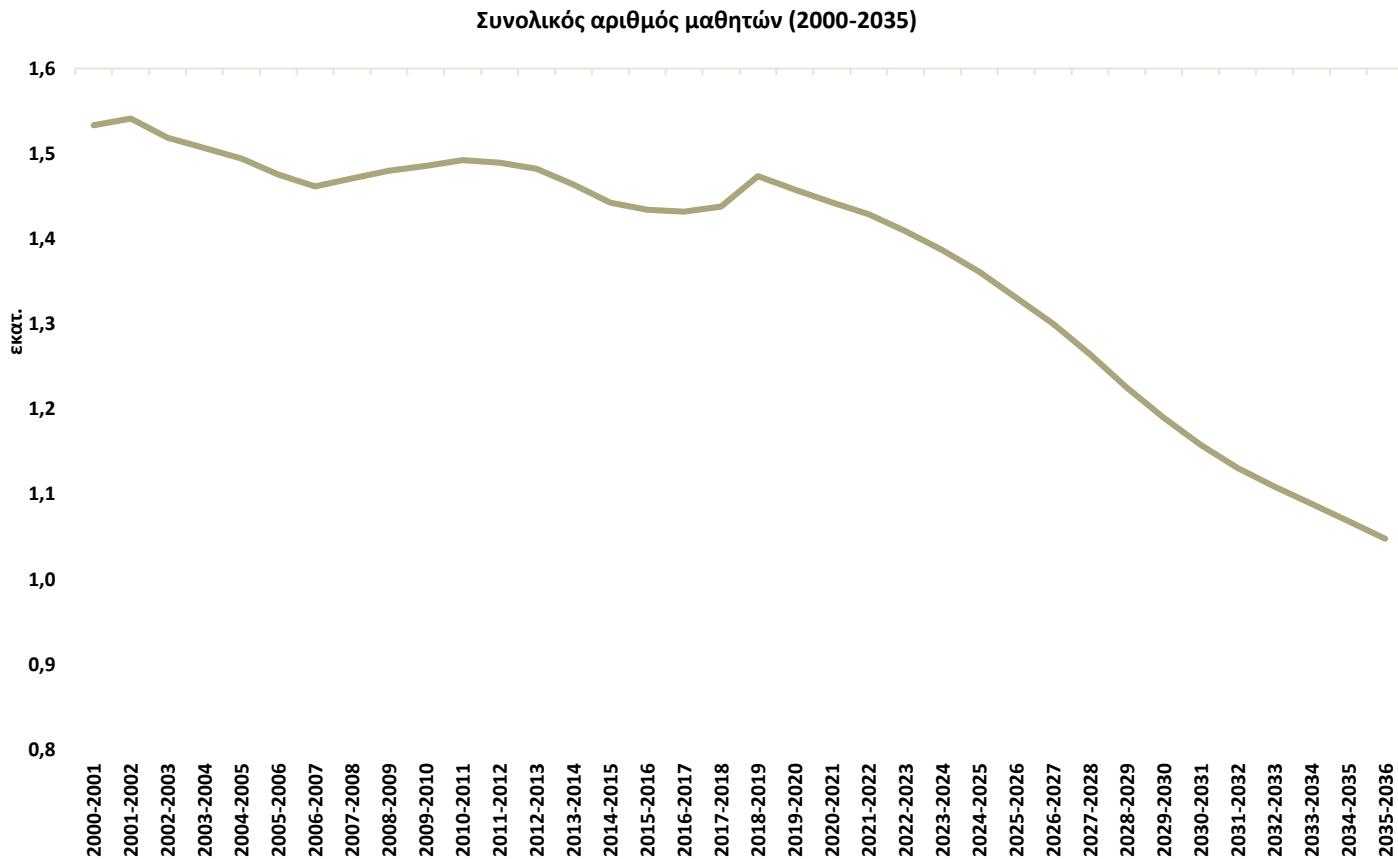
Μαθητές Α' τάξης Δημοτικού (2013-2017)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

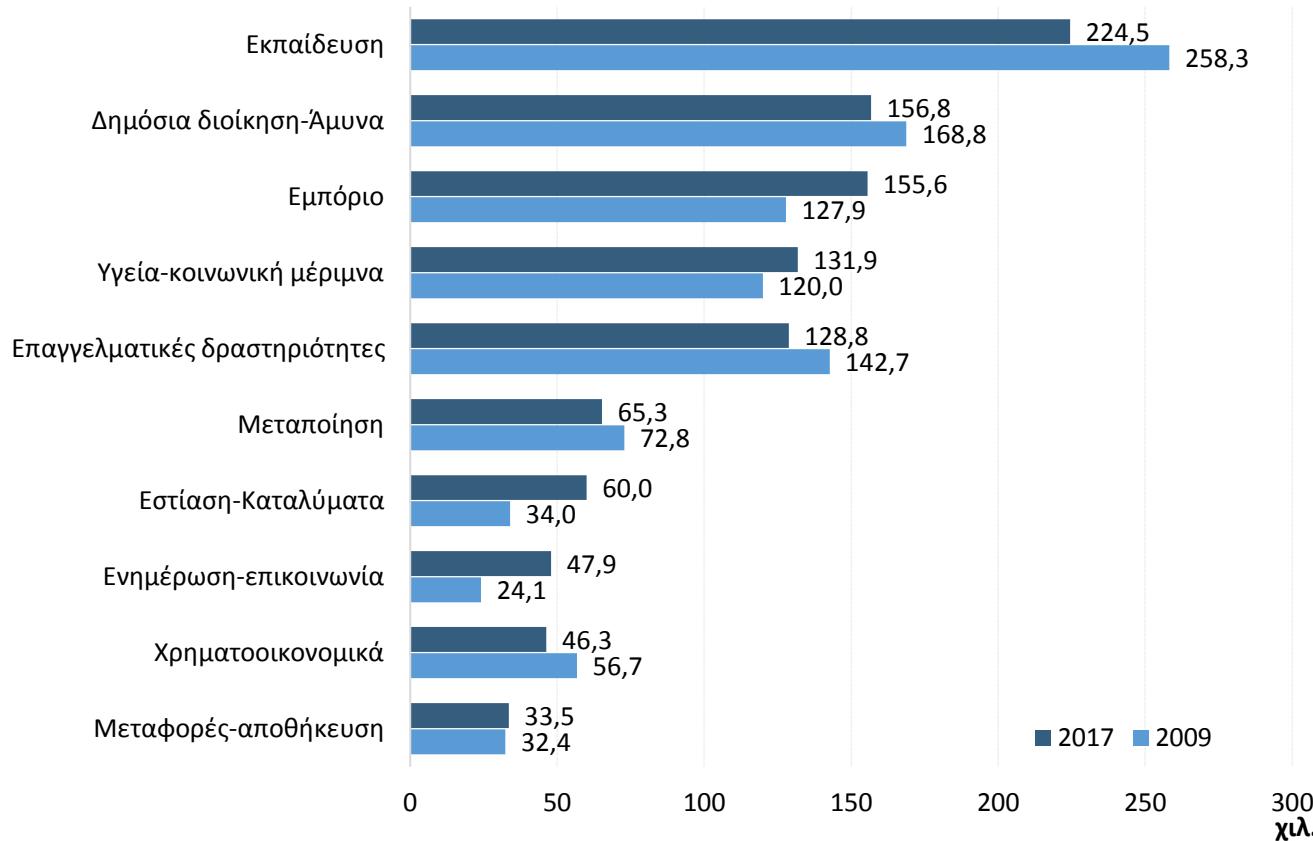
Τα παιδιά που πήγαν Α' Δημοτικού το 2014, γεννήθηκαν το 2008, έτος κατά το οποίο ο αριθμός των γεννήσεων στην Ελλάδα (118,3 χιλ.) έλαβε τη μεγαλύτερη τιμή του από το 1985 (116,5 χιλ.). Έκτοτε οι γεννήσεις – με εξαίρεση το 2016 – μειώνονται

Ο συνολικός αριθμός των μαθητών αναμένεται να πέσει από 1,5 εκατ. σε λιγότερο από 1,1 εκατ. μέχρι το 2035 (σχεδόν -30%)

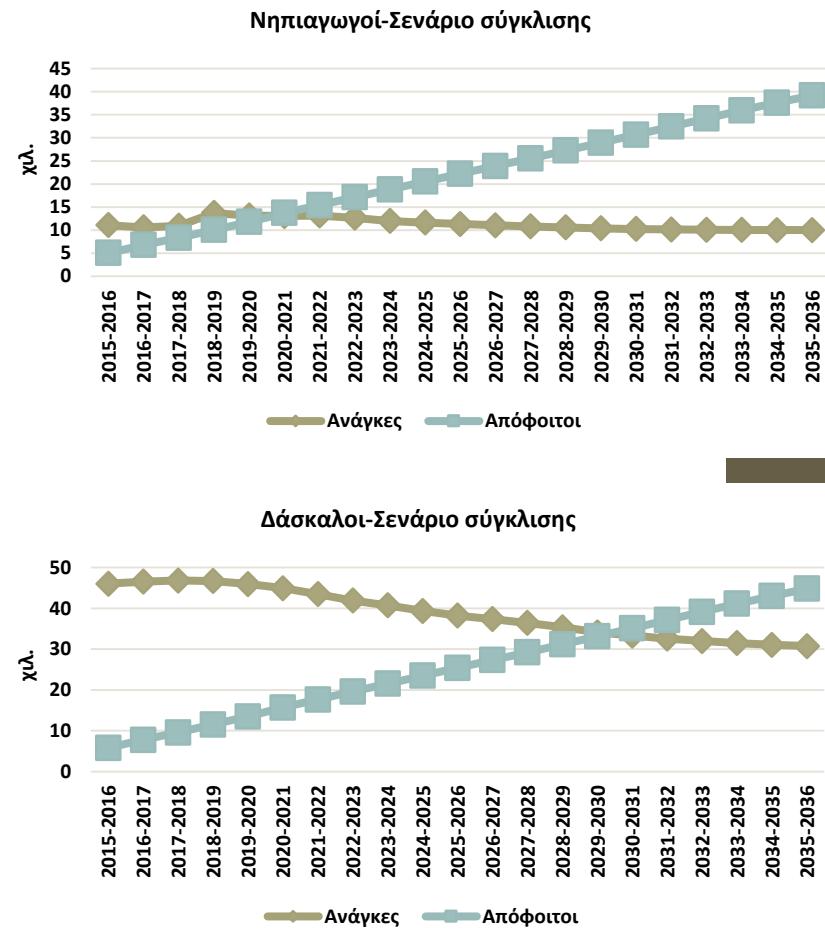
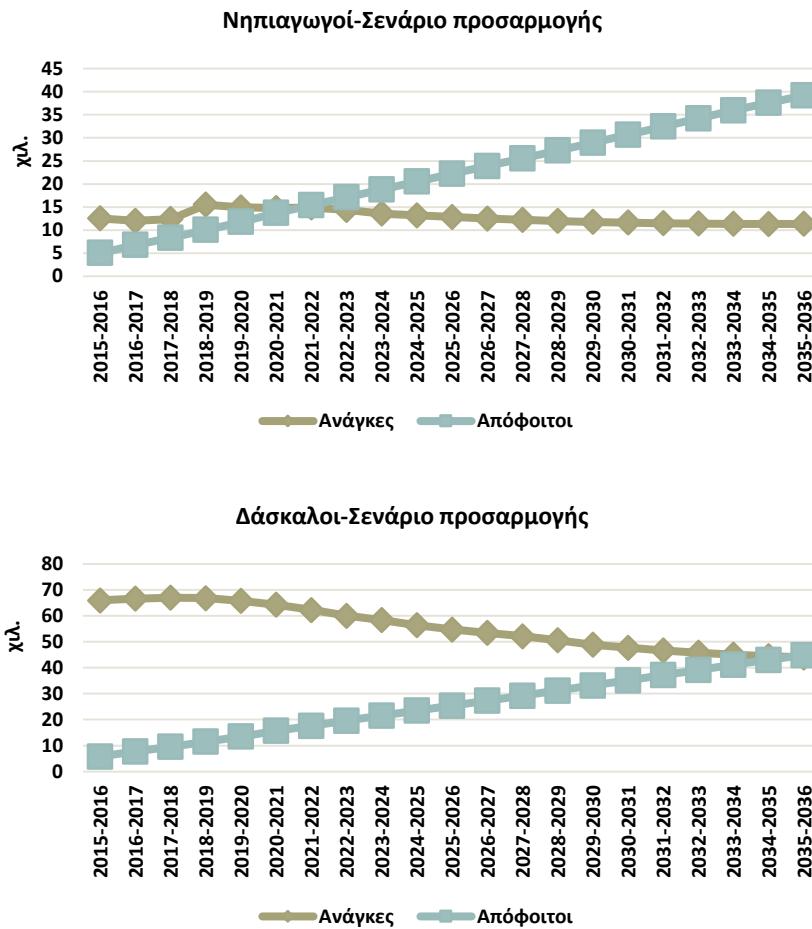
Ο κλάδος της Εκπαίδευσης είναι ο σημαντικότερος κλάδος απασχόλησης αποφοίτων με ανώτατη εκπαίδευση

Απασχολούμενοι με ανώτατη εκπαίδευση στους κυριότερους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας

Στην Εκπαίδευση, την Δημόσια Διοίκηση – Άμυνα, το Εμπόριο και την Υγεία-Κοινωνική μέριμνα απασχολούνται τρείς στους πέντε απόφοιτους πανεπιστημίων ή ΤΕΙ

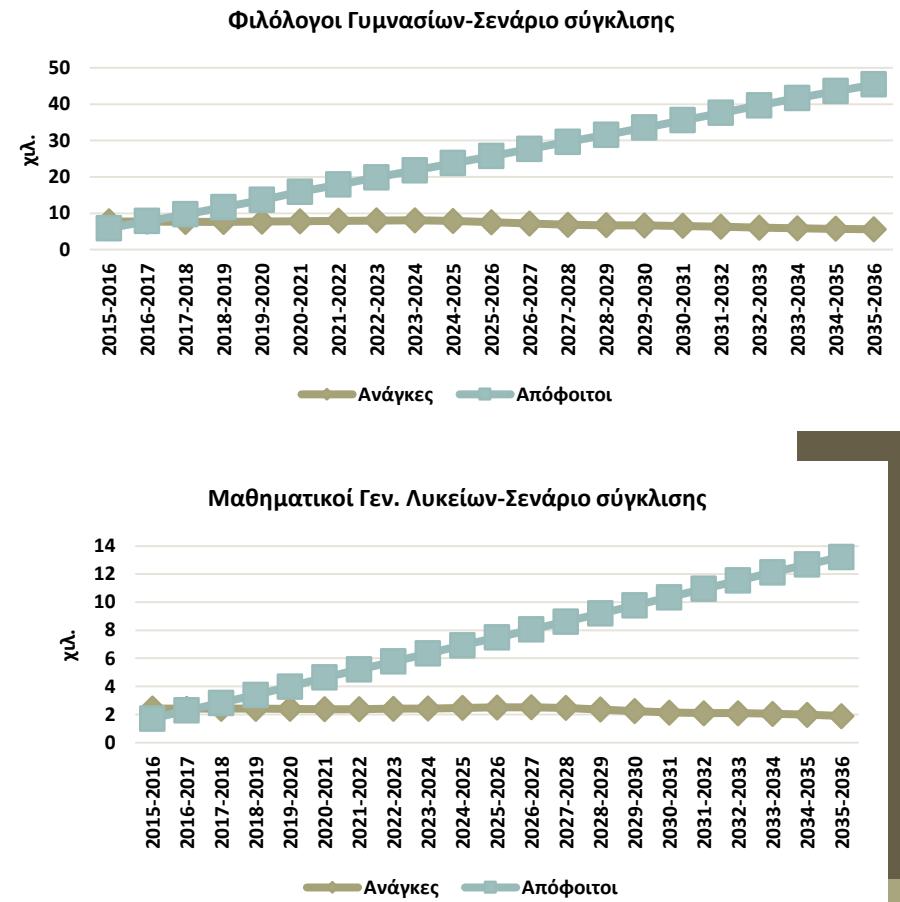
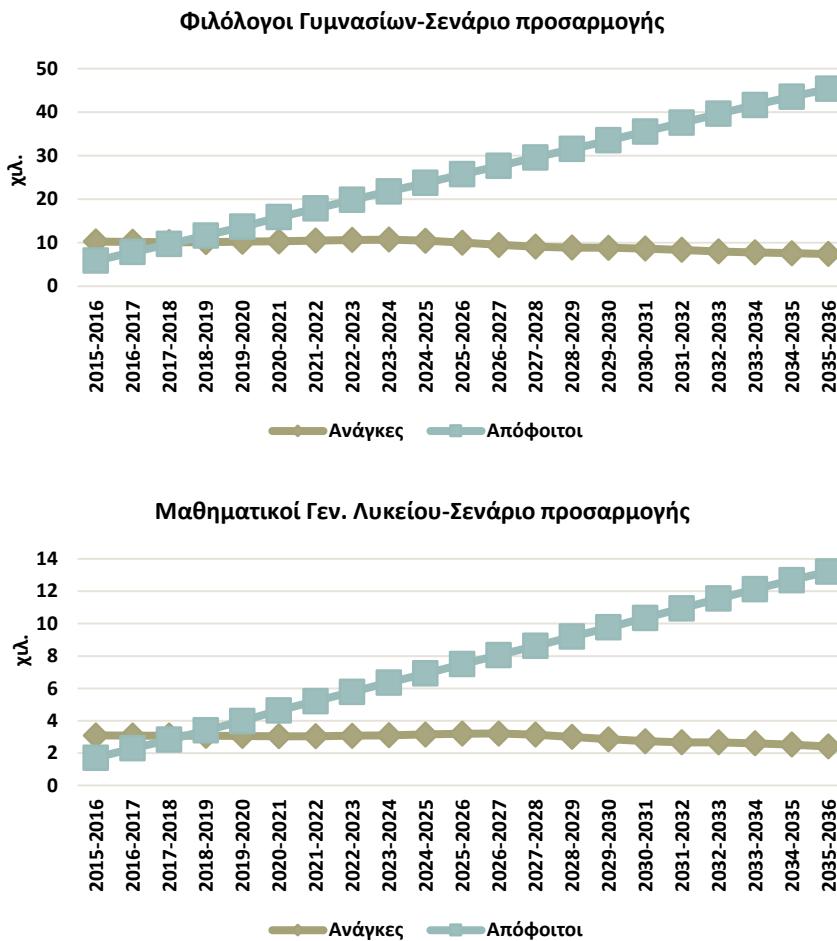
Εξέλιξη αναγκών και αποφοίτων νηπιαγωγών και δασκάλων (Σενάριο προσαρμογής vs σενάριο σύγκλισης)

Πηγή: IOBE

Αν δεν αλλάξει η σημερινή πολιτική για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια, το χάσμα μεταξύ εκπαίδευσης και απασχόλησης θα βαθαίνει

Εξέλιξη αναγκών και αποφοίτων φιλολόγων και μαθηματικών (Σενάριο προσαρμογής vs σενάριο σύγκλισης)

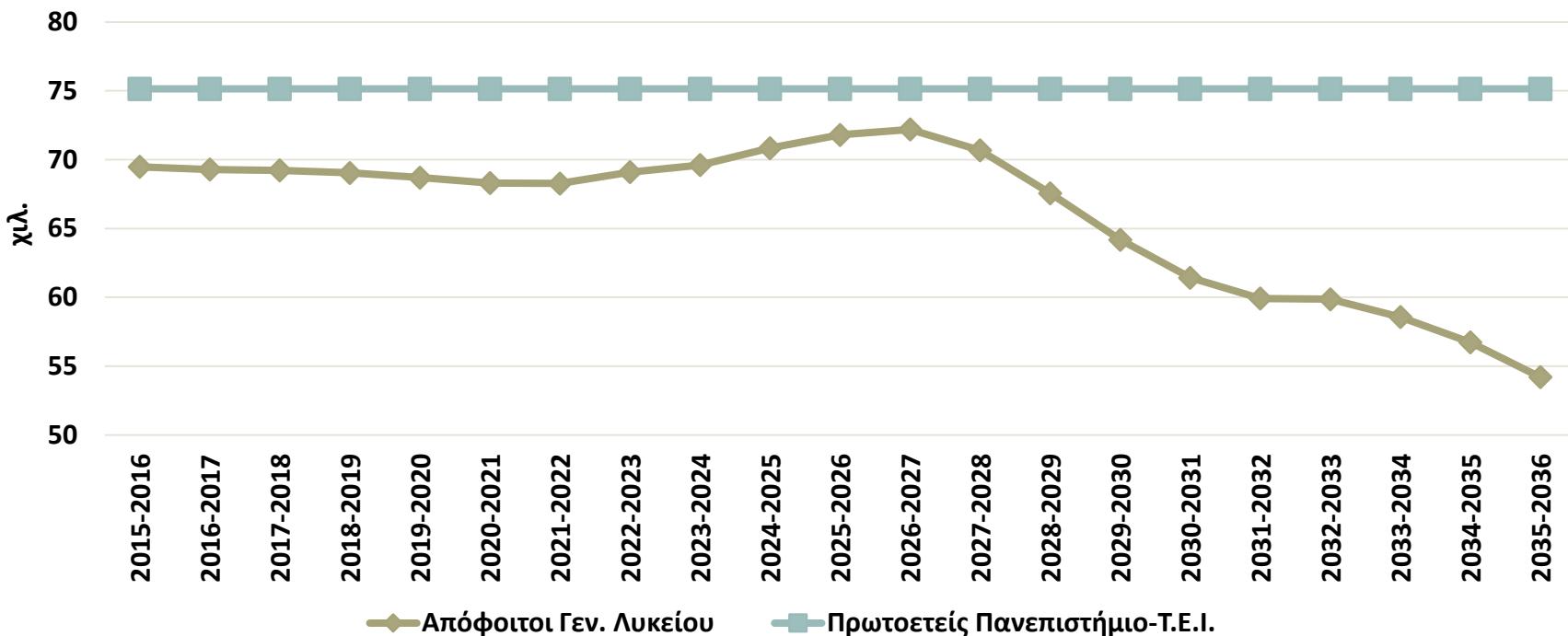

Πηγή: IOBE

Αν δεν αλλάξει η σημερινή πολιτική για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια, το χάσμα μεταξύ εκπαίδευσης και απασχόλησης θα βαθαίνει

Σημαντικές συνέπειες της μείωσης του μαθητικού πληθυσμού στην εισαγωγή μαθητών στην Ανώτατη Εκπαίδευση

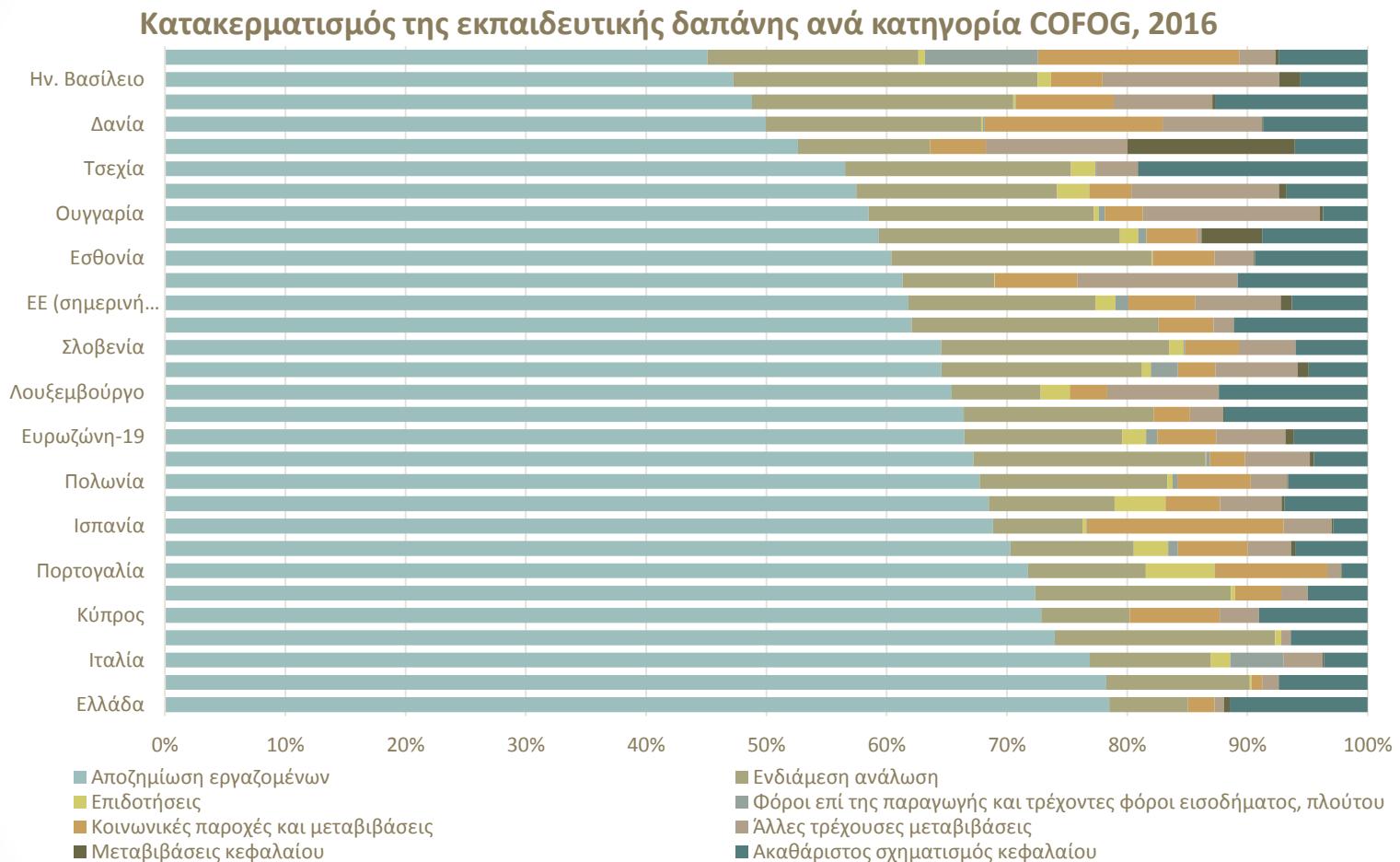
Διαφορά μεταξύ αποφοίτων Γενικού Λυκείου και πρωτοετών Πανεπιστημίου-Τ.Ε.Ι.

Πηγή: IOBE

Αν οι αριθμός των πρωτοετών φοιτητών-σπουδαστών στα Α.Ε.Ι. παραμείνει την περίοδο 2015-2035 στα επίπεδα του 2014 (75,2 χιλ.), η διαφορά του με τον αριθμό των τελειόφοιτων Γεν. Λυκείου μετά το 2026 διευρύνεται σημαντικά

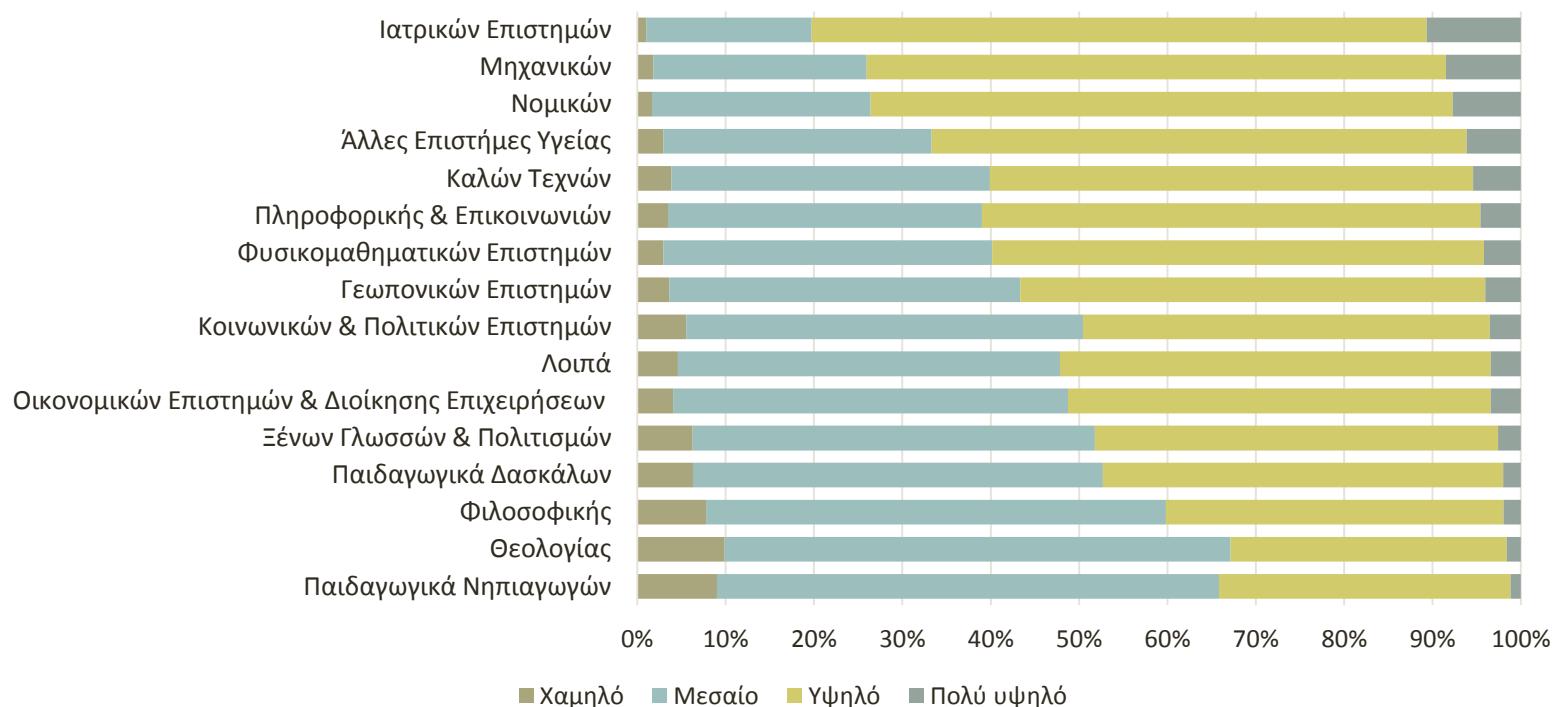
Στις εκπαιδευτικές δαπάνες, η Ελλάδα έχει το υψηλότερο μερίδιο των αμοιβών εργαζομένων στην ΕΕ

Πηγή: Eurostat, Επεξεργασία στοιχείων: IOBE.

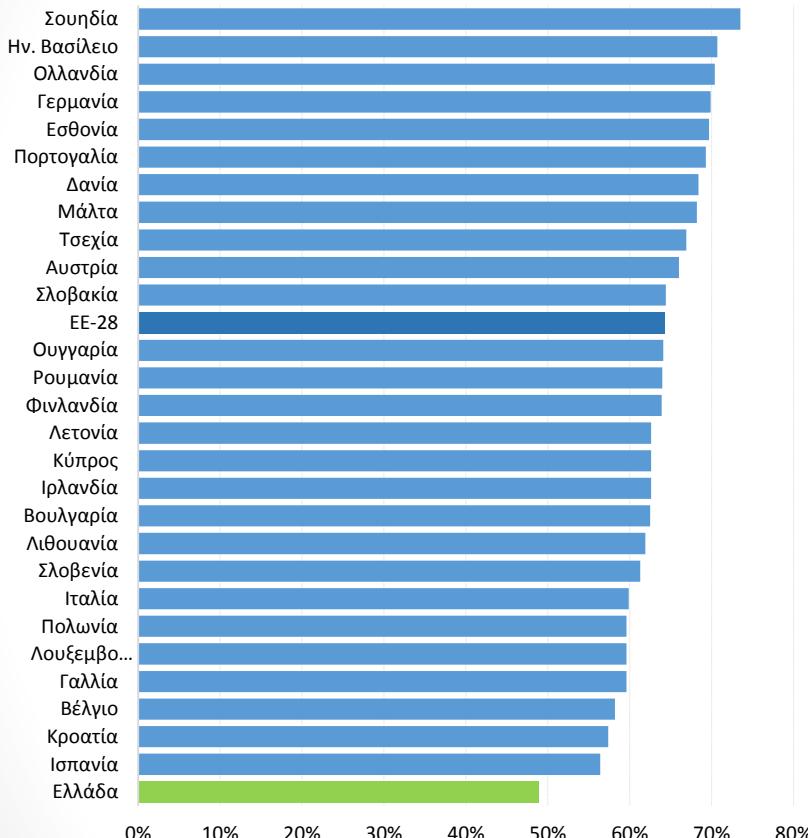
Αυξημένα ποσοστά φοιτητών με «πολύ υψηλό» κοινωνικό - μορφωτικό επίπεδο γονέων στις πανεπιστημιακές σχολές ιατρικής, μηχανικών και νομικής

Κοινωνικό-μορφωτικό επίπεδο νοικοκυριού ανά πεδίο σπουδών στα πανεπιστήμια, Μ.Ο.
2001-2014

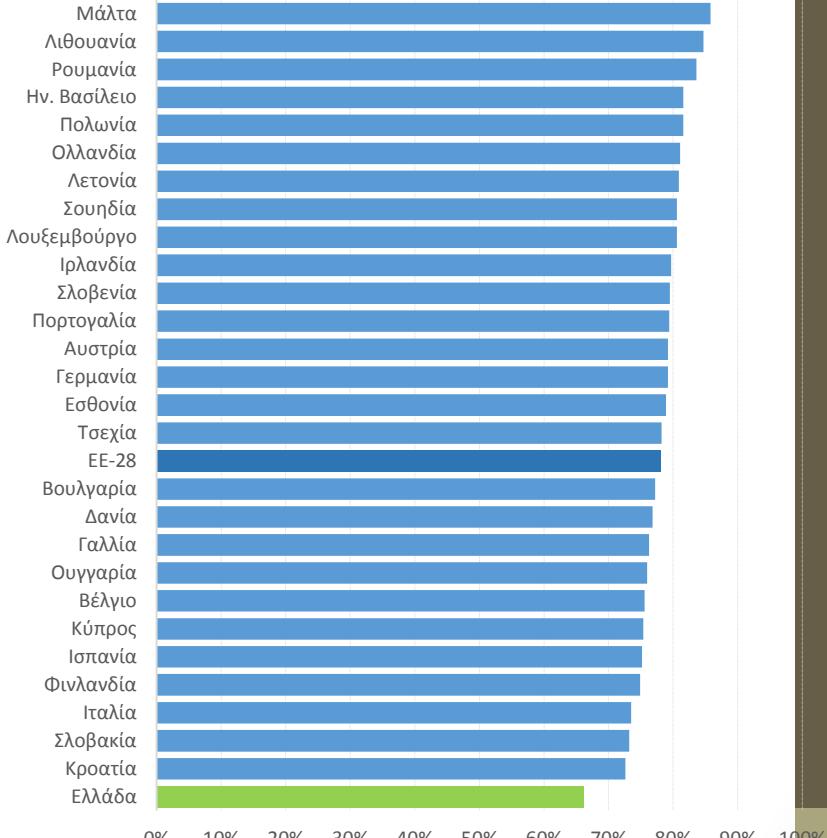
Απασχόληση ανάλογα με επίπεδο εκπαίδευσης

Ποσοστό απασχόλησης στα άτομα με μεσαίο επίπεδο εκπαίδευσης (isced 3-4) στην ΕΕ-28, 2017

Πηγή: Eurostat

Ποσοστό απασχόλησης στα άτομα με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (isced 5-8) στην ΕΕ-28, 2017

42

- Το ποσοστό απασχόλησης είναι χαμηλότερο κατά 13-15 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο για τα άτομα με μεσαίο ή υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης

Εκπαίδευση – προοπτικές

- Διασύνδεση με οικονομία. Εκπαίδευση και εργασία.
- Διακυβέρνηση – μείωση της κεντρικής ρύθμιση των δημόσιων μονάδων από το κράτος
- Κοινωνική κινητικότητα και συνοχή
- Μετανάστευση – τοπικός κόμβος
- Το μέλλον της χώρας εξαρτάται από τις αποφάσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα